

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
DEM. I. DOBRESCU
Primarul Municipiului București

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliul legislativ; **I. Gr. Perieșeanu**, Directorul Bibliotecii Marilor Procese, Avocat; **Emil Ștan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat; **Albert Vahl**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare

Domnii magistrați cari primesc revistele noastre „CURIERUL JUDICIAR” și „JURISPRUDENȚA GENERALĂ” și nu pot plăti, deocamdată, abonamentele restante din cauza neprimirii salariilor, sunt încunoștiințați că-i vom aștepta cu plata până ce situația financiară a țării se va îndrepta și li se vor putea plăti salariile.

li rugăm deci a lua act de aceasta și a nu ne mai trimite scrisori de disperare prin care ne anunță să nu le mai trimitem revistele, căci nu mai pot plăti costul abonamentelor.

Să avem încredere că situația va trebui să se îndrepte și lefurile slujbașilor țării vor trebui să se plătească, mai cu osebire că M. S. Regele stăruie pentru acest scop. Deci să ne ajutăm reciproc.

„CURIERUL JUDICIAR”

S U M A R

- *Take Ionescu*, de „Curierul Judiciar”.
- *Indreptări sociale și economice* (urmare) de Prof. C. Sipsom;
- *Inamovibilitatea judecătorească, garanție constituțională*, de avocatul Valer Roman;
- *Aspectul juridico-economic al prizelor maritime și justificarea convențiunilor internaționale în timpul războiului maritim*, de Căpitan Comandor Preda Fundăteanu;
- *Câteva observațiuni asupra legii pentru lichidarea judiciară a datoriilor comerciale* (urmare) de avocatul E. Cristoforeanu;

JURISPRUDENȚE:

- *Inalta Curte de Casație s. I: Pulcheria Doiciu cu Petre Ganciu* (Vânzări succesive ale aceluiș imobil din care prima netranscrisă. Dreptul cumpărătorului de a cere vânzătorului și numai lui, predarea imobilului. Rațiune. Art. 1315 c. civil);
- *Curtea de apel Constanța: Ministerul de finanțe cu Florea Dumitrache* (În ce termen se prescrie privilegiul fisco-lui, față de terți pentru plata taxelor succesoriale?), cu o Notă de avocatul P. L. Teodoru;
- *Camera de Acuzare a Curții de apel București: David Avramovici* (Infrațiune la legea liniștei publice).

TAKE IONESCU*)

Mult regretatul om de Stat, talentat ca nimeni altul, lucid, adânc văzător entusiast și desinteresat, pe care România nu-l poate uita, este în sfârșit prins întreg și fixat în marile lui proporții de un biograf indicat pentru această grea sarcină.

Noul și elegantul volum apărut de curând, conține nu mai puțin de cinci sute pagini și numeroase ilustrații inedite. Într'însul găsim par'că reînviat, viu și scăpărător pe acela care a umplut epoca sa cu strălucirea personalității sale. Il găsim copil, ori adolescent, student la Paris, totdeauna și ori unde întâiul. Il găsim mai târziu înamorat de viitoarea sa soție, debutând în politică și ziaristică, cunoscând ceasuri grele, dar asigurat de o ascensiune ce nu mai putea scădea.

Apoi regăsim întreaga sa carieră politică, formarea noului său partid cu aspecte și detalii inedite,

*) Biografie de **C. Xeni**, Editura „Universul” 1932.

Depozit de vânzare la „Curierul Judiciar”. Prețul lei 150 exemplarul pe hârtie de lux.

lupta uriașă în domeniul politicei externe și în epica sbuciumare din timpul neutralității, a marelui război și a Păcii. În fine capitolul așa de mișcător al morții sale neașteptate.

Cartea se citește ca un atrăgător roman. E clară și precisă, grație unui stil de o particulară valoare literară. D-l Xenii a pus în acest volum, cum era de așteptat, toate resursele talentului său cunoscut.

* * *

Dar Take Ionescu n'a fost numai un mare om politic. El a fost și un mare jurist, un mare avocat, cel mai mare de sigur, din toată generația sa.

Din acest punct de vedere îl socotim din familia noastră și **Curierul Judiciar** nu poate lăsa nerelevată partea din biografia sa, care privește în deosebi pe Take Ionescu, avocat.

Mărturisim că acest capitol al cărții d-lui Xenii ni s'a părut admirabil construit și scris cu mult pitoresc. Avem regretul de a nu putea reproduce în întregime aceste frumoase pagini, în care fostul său colaborator analizează psihologia marelui orator al barei și desvăluie misterul prestigiului său de jurist.

Nu ne putem opri totuși a face câteva citate :

„Probitatea sa sufletească se oglindea în sinceritatea desăvârșită cu care expunea faptele cât și doctrina procesului, fără să ascundă nici odată părțile vulnerabile. Inovator al pledoariilor sintetice, lipsite de frazeologie inutilă și de pedantism, mintea lui clară distingea repede secundarul de principal. Inșușire rară, inșușire esențială în lupta judiciară. Și de acel **principal** se lega apoi tenacitatea expunerii. Cultura lui juridică se complectă cu o admirabilă cultură generală, care dă viață și relief aridelor silogisme ale Codului”.

Iar după o serie de detalii inedite asupra preparației intime a proceselor, autorul continuă :

„O pledoarie de maximum un ceas era construcția lui favorită. El credea că acest timp este suficient pentru expunerea sintetică a cauzei, și indispensabil pentru a nu obosi atenția magistratului...”

Mai departe :

„Ca și la tribuna parlamentului Take Ionescu la bară o singură armă nu putea mânui: ironia. Era abil, insinuant, patetic sau vehement, elocuent și avântat, dar nici odată ironic.

Și această armă redutabilă, spada cea mai ascuțită din duelul barei, nu o mânuiă. De aceea o suporta greu când o întâlnea la adversar. O bălăie la bară cu Vasile Missir sau în parlament cu G. Panu îl turbura, căci ironia cere ironie și el nu avea de unde s'o ia...”

Și așa mai departe reînvie în pagini vii și atrăgătoare toată personalitatea impunătoare și simpatice în același timp a aceluia pe care mulți dintre noi, l'am cunoscut așa de bine și care a cinstit istoria baroului nostru.

Mai jos (pag. 110) citim :

„Cu tinerii săi colegi de bară nu era numai indulgent dar de o cordială bună-voință. Și nimeni mai mult ca el, nu releva în auzul tuturor un talent ce apărea pe orizontul profesional și nimeni nu-l ajuta mai inimos cu sfatul și aprecierea lui. Căci Take Ionescu n'a cunoscut invidia. Acest sentiment

nu i-a pătat nici odată sufletul. Faptul că unii tineri eminente, ajutați de el, s'u arătat mai târziu ingrați, firește că l'a amărat. Dar nici odată această experiență nu l'au împiedicat să rămână același, la bară ca și în politică. El spunea că concepția morala a vieții și-o fixează după sufletul său iar nu după sufletul altora.

Frumos și adânc adevăr !”

* * *

Literatura noastră, contrar altor țări, e încă foarte săracă în biografiile oamenilor mari. Se pierd astfel multe învățăminte și se ignorează pagini din trecutul țării noastre cari trebuiesc păstrate vii în conștiința neamului. Biografia lui Take Ionescu e o carte ce merită să fie citită. Pioasa muncă a autorului, care trădează multe citiri și o documentare conștiințioasă, e un exemplu ce ar fi de dorit să găsească imitatori.

„CURIERUL JUDICIAR”

INDREPTARI SOCIALE ȘI ECONOMICE

(Urmare)*

Centrul vieții publice și sociale fiind, precum am spus-o, în momentele actuale și în mod general chestiunile financiare, iar băncile și societățile pe acțiuni și anonime fiind ele înșile instrumente de coordonare, de impulsune și de inițiativă a tuturor conflictelor de interese pecuniare și economice, se impunea ca politica bancară guvernamentală să fie determinată de ideea de control asupra activității acestor organisme, și de împiedicarea și reprimarea abuzurilor și speculațiilor. Grupul instituțiilor de credit al marilor companii industriale și comerciale, care formează la noi agregările de capitaluri, de interese, de forțe active, sunt — după legile și statutele lor — societăți anonime. În realitate ele sunt cât se poate de puțin anonime. Căci ceea ce domină în ele, în dosul lor, câteodată chiar deasupra lor, e numele unui fondator abil, al unui administrator de renume, a unui director sau remarcat sau cunoscut. Consiliile de administrație sunt compuse în realitate de creaturi ale acestor personalități, sau din oameni absolut incompetenți.

Unul din semnele cele mai indicatoare a moravurilor politico-financiare, e ușurința cu care oamenii politici și persoanele având titluri, primesc de a fi membri în consiliile de administrație, fără să aducă în această însărcinare nici competență, nici muncă, fiindând numai pentru a lua jetoane de prezență și câștiguri înconjurătoare: emisiuni cu prime, participatii în syndicate și pentru a servi de paravan atrăgător în întreprindere.

Societatea anonimă nu e în realitate ceea ce ar trebui să fie și ceea ce voeste a părea: o republică financiară.

*) Vezi *Curierul Judiciar* No. 15, 18 și 19 din 1932

În adevăr, adunarea acționarilor care nu se întrunește decât odată pe an, sau pe o ordine de zi fixată dinainte în caz de adunare extraordinară, nu e compusă în genere decât de purtători ai unui oarecare număr de acțiuni și voturile sunt proporționale numărului acțiunilor. Directorii efectivi conduc societatea și bilanțurile prezentate acționarilor sunt stabilite în așa mod, încât interesații nu pot distinge nimic în ele, toate operațiile discutabile fiind disimulate sub rubrica: „Conturi speciale”.

Cenzorii și verificatorii de conturi fiind desemnați dinainte de consiliul de administrație chiar și în cele mai multe cazuri incompetenți, nu sunt decât un mecanism aparent. Acționarul care pune chestiuni nu e în realitate decât, sau un tovarăș sau un naiv, care e întors de cei care conduc, sau de majoritatea partizanilor consiliilor.

Așa încât, cu toată observarea aparentă a formelor legale, se produc acele distribuiri de dividende fictive, acele dedublări de capitaluri, imputându-se asupra unor rezerve pretinse, vărsământul noilor acțiuni, acele cumpărări de imobile sau de acțiuni, cu prețuri frauduloase, care se văd în toate societățile anonime, cu aceleași procedee repetate. Ar trebui ca atențiunea administrativă și legislativă să poarte asupra următoarelor puncte, între altele:

1) Responsabilitate efectivă impusă prin legi fondatorilor de societăți;

2) Obligația de a se face o publicitate frecventă și detaliată a bilanțurilor societăților anonime și o inspecțiune a scriptelor lor de către funcționari profesionali speciali;

3) Interzicerea, dacă nu a emisiunii obligațiunilor, cel puțin a augmentării capitalurilor, cât timp acțiunile nu sunt complet vărsate;

4) Interzicerea reală a răscumpărării acțiunilor lor proprii, fapt care ar constitui un delict pentru administratori, specula asupra acțiunilor societății făcută de către dânsa în mod direct sau indirect fiind o greșală culpabilă.

5) A se împiedica distribuirea dividendelor fictive, făcute de către directori în interesul lor și a distribuirii de dividende atunci când nu sunt beneficii dobândite. A se lua în fine o serie de măsuri regulamentare și de control pentru a împiedica fraudă.

La cele indicate pentru bănci și societăți anonime în genere, s'ar putea adăoga, de acei care ar voi în mod leal și serios să facă economii și reduceri budgetare, necesare, dar în același timp drepte și cinstite, o măsură care ar redă veniturilor Statului, prin înlăturare de dispersiune, tot ceea ce grevează atât de adânc, adaog în mod inutil și budgetul Statului, sarcini care se ridică la miliarde, și sub semnul și forma cabalistică a regiilor autonome, sub cari se ascund în realitate adevărate societăți anonime, în sensul organismelor pe care le-am criticat, a băncilor — cu membri în consilii de administrație, cu

directori și președinți recrutați dintre oamenii politici sau dintre favorizați—toți de menajat pentru o rațiune sau pentru alta. Teorie impunătoare, glorioasă prin puterile lor, splendidă prin onorariile aurite ce li se atribue și care secătuesc prin aparatul lor budgetul sleit al Statului.

Cheltuiala de două ori condamnabilă, ca inutilă și ca imorală; întrucât toate serviciile publice asigurate prin aparatul pompos al regiilor autonome, ființau și erau îndeplinite de direcțiile ministerelor de care depindeau în mod normal, tot atât de bine—poate chiar și mai util, ca astăzi — astfel, nu sa' adăogat nimic eficacității serviciilor publice, din contra s'au adăogat enorm de mult cheltuelilor și sarcinelor budgetului, prin onorarea personalităților și a specialiștilor, toți pretențioși, toți iluștri, cari cer retribuții în proporție cu valoarea lor.

De ce, nici unul dintre reformatorii budgetului prin compresione, de ce acei indicați pentru a da direcțiune, nu s'au gândit să suprimă aceste zădarnice, inutile și ruinătoare fundații create în interesul particular al administratorilor lor, înainte de a se atinge de cei care muncesc și au nevoi, impunându-i restrângându-i, torturându-i în viață, în obligații, în demnitatea lor. Sleirea forțelor utile ale națiunii, miseria istovitoare și nedreaptă pentru cei meritoși și nevoiași—străluciri, tratamente pentru câțiva privilegiați domestici sau politici, iață marea nedreptate, marea imoralitate, marea durere!

Aparatul exterior, lustrul, pompa, când sunt admisibile trebuie să fie numai după satisfacerea exigențelor de viață utilă.

Când impozitele și reducerile și restrângerile și mizeria — curbe de sacrificii sunt necesare, ele nu devin legitime, decât după ce s'au suprimat luxul, cheltuelile voluptuarii, de fațadă, de orgoliu și să suprimi întâi organismele inutile de favorizate a personalităților. Să se suprimă întâiu, organismele inutile de favorizarea privilegiatilor și să suprimă toate inutilitățile: delegațiile, voiajurile, propagandele, plimbările pe socoteala Statului, adică a contribuabilului și numai dacă aceasta nu va fi suficient să se puie impozite, reduceri, neplăți, sacrificii, celor căror totul le este datorit, adică acelor care lucrează și produc.

La adăpostul acestor măsuri, viața financiară publică ar putea reintra într-o ordine normală și relațiile economice s'ar găsi astfel situate pe o cale de îndreptare.

Dar îndreptarea economică și socială a unei țări nu poate fi considerată sub simplul aspect restrâns și îngust sub care l'au așezat prevederea scurtă a diriguitorilor politici.

Toată partea pozitivă și activă a chestiunii, aceea constructivă, propriu zis, a fost omisă din preocupările oamenilor de stat, care trebuiau să se impuie lor.

Și totuși, nu se poate admite că problema largă a refacerii unei țări, a cărei așezare a fost sdruncinată de o catastrofă comună cu alte țări, să se poată reduce la o regulamentare unilaterală și această din urmă să se resume ea însăși în formula tripticului mizeriei fiziologice și sociale: reduceri, economii, impozite, care a servit ca program exclusiv și penibil de guvernare, partidelor politice care s'au succedat la direcția afacerilor publice, dela terminarea rășboiului până astăzi.

Unul, — cel dintâiu venit și a cărui acțiune a durat cel mai mult, — adăogând la acest sistem, tactica refuzului constant și îndărătnic de colaborare și de ajutor util, oferit în singurele momente propice și utile de foștii aliați și de prieteni, și aceasta sub semnul constant al unei obsesiuni traduse în formula verbală care concretiză în ea toată vanitatea gândului diriguitor exclusiv de orice colaborare, atunci când totul trebuia să fie numai colaborare: „prin noi înșine”. ceeace înseamnă în mintea și acțiunea acelor conduși din această mistică: numai prin noi înșine, fără nimeni, și dacă se poate, contra altora.

Un asemenea temei de conducere a intereselor generale, nu putea decât să fie pernicios, de fapt atitudinea acestui partid a determinat — prin negația realităților utile — grava și poate ireparabila prejudeciare a intereselor țării.

În urma lui un alt partid politic a făcut gestul, de a voi să adauge la formulele de guvernare prin restrângeri și unele întreprinderi de dezvoltare și de producțiune nouă, aceasta în aparenta colaborare solidară cu alții.

Nepriceperea însă a celor însărcinați, lipsa unui plan sistematic de acțiune, devierea într'un sens prea comercial și prea personal a noțiunii de întreprinde-re, au produs zădărnicierea tendinței și pierderea încrederei colaboratorilor.

Rezultat negativ iarăș, moralmente dureros și păgubitor, care a dat în mâna succesorilor o situație în adevăr agravată și compromisă prin pierderea unui timp util, și prin greșeli neiertate, situație pe care însă trebuie s'o recunoaștem că specialiștii și tehnicienii adunați, au înțeles a o trata prin aceleași banale și periculoase paliative, expediente transformate în sistem: compresiunea vieții, sugrumarea acțiunii, restrângerea pasivă. Nu se poate admite însă ca să nu existe decât această penurie de vederi, pentru a scăpa țara dintr'o situație atât de gravă.

Acest altceva, pe care însă l'au văzut și întrebuițat toți în alte părți vom vedea că ar fi putut să fi fost considerat și la noi; și că a trebuit toată lipsa și de cunoștințe și de metodă și de atențiune, a celor preocupați de alte impulsuri, pentru a-l nesocoti.

CONSTANTIN M. SIPSOM

Profesor la Universitatea din București

INAMOVIBILITATEA JUDECĂTOREASCA, GARANȚIE CONSTITUȚIONALĂ

Cu prilejul scoaterii la pensie a celor patru consilieri ai Înaltei Curți de Casație, în temeiul legii din 4 Aprilie 1931 a d-lui Voicu Nițescu, în cadrele unor procese în contencios, s'a pus chestiunea constituțională: dacă puterea legislativă poate reduce limita de vârstă a judecătorilor în funcțiuni. Este o astfel de lege constituțională? Dificultatea răspunsului rezultă din două considerațiuni.

Suveranitatea statului și interesele superioare ale lui reclamă o neșărmurită facultate de a organiza toate serviciile după nevoile imperioase ale momentului.

Aparatul de stat nu poate fi compromis, evoluțiunea lui nu poate fi împiedicată de dragul unor instituțiuni, părți integrante ale statului, oricât de importante ar fi ele. Prioritatea părții asupra întregului este împotriva logicei lucrurilor.

Articolul 104 din constituție garantează inamovibilitatea pentru toți judecătorii cari împlinesc condițiunile legilor speciale. Acelaș text statornicește un drept, dar îl și îngrădește. Dificultatea interpretării și aplicării textului rezidă în operațiunea de a fixa limitele între extinderea firească a inamovibilității și punctul de plecare a posibilității de îngrădire. Unde rezidă a cel punct care, odată depășit, ar însemna desființarea inamovibilității înseși? Răspunsul e greu din cauza pericolul subiectivismului care caracterizează problema. Varietatea de concepțiuni personale poate provoca lipsa de unanimitate a părerilor.

Singura cale pe care se poate asigura un maximum de obiectivitate posibilă, este aceea prin care se elimină cât se poate de multe, elemente subiective din complexul problemei. Evident lucrul principal e ca să se precizeze noțiunea inamovibilității. Ca orice noțiune abstractă însă, nu poate fi definită decât dacă o legăm de o altă noțiune concretă. Procedul de a lega noțiunea inamovibilității de titularul ei, de judecător, constituie o eroare care compromite toată problema. Provoacă o imagine, cu totul falsă, a conflictului ce se poate naște, din violarea inamovibilității, între puterea legiuitoare și judecător, imagine care apoi duce la aprecieri și soluțiuni eronate. În acest caz, nimic, nu ar fi mai firesc decât că, în caz de conflict posibil, judecătorul să cedeze în fața puterii legislative, dar atunci inamovibilitatea ar fi așezată pe o temelie cu totul subredă; conținutul ei ar deveni variabil după capriciul puterilor legislative și executive.

* * *

Inamovibilitatea nu e un privilegiu al ordinului judecătoresc, ea este o garanție — constituțională — a libertății cetățenești. De câte ori este ea atinsă, nu persoana judecătorului intră pe primul plan, ci totalitatea cetățenilor. Judecătorul se poate răfui cu puterea executivă pentru a-și apăra drepturile câștigate, cari au intrat în patrimoniul său; poate să se deslănțuiască o luptă, guvernată de principiile dreptului civil, dar adevăratul proces constituțional se naște între cetățeni și stat. Persoana judecătorului este numai un element al inamovibilității, care fără titular nu ar putea avea ființă. Efectul social al acestei garanții se produce prin fapte omenesti cari se bucură de protecțiunea ei.

Judecătorul trebuie să fie inamovibil, pentru ca cetățeanul să aibă siguranța de a fi judecat cu imparția.

litate. Este de esența libertății omului ca drepturile și obligațiunile lui să fie apreciate după legi și alte norme de drept ale țării, de judecători cari sunt la adăpost de orice injoncțiuni, din orice înalt loc ar putea veni ele. Toate libertățile, garantate prin constituție, rămâne o ficțiune dacă cetățeanul nu poate fi liniștit, la orice moment al vieții sale, că țara are judecători cu desăvârșire independenți. Independența se naște din inamovibilitate care, raportată la persoana judecătorului, nu este altceva decât imposibilitatea juridică de a schimba condițiunile de serviciu în defavorul judecătorului, nici direct nici indirect, schimbare care ar putea să aibă caracterul unei măsuri în contra lui pentru o atitudine legală. Patrimoniul personal al judecătorului îl privește pe el, dar inamovibilitatea este patrimoniul cetățeanului.

În interesul bunei soluțiuni, în prim rând trebuiește precizată, din punct de vedere constituțional, noțiunea inamovibilității. Ea este elementul de temelie care individualizează puterea judecătorească și o separă de celelalte două puteri, constituite în stat. Este stâlpul principal pe care se așează planul orizontal al coordonării celor trei puteri; este cheia deslușirii tainei trinității etatice.

Incontestabil că există ceva mistic în cooperarea celor trei puteri. O putere presupune o voință, deci trei voințe în stat constituie împreună totuși o singură voință, suveranitatea una și indisolubilă. Există o analogie cu credința și imaginea trinității creștinești. Fiecare putere trebuie să aibă sediul proprii sale voințe care să o scoată din subordonare față de celelalte puteri. Pe planul funcțional, cele trei puteri se împletesc având atribuțiune una asupra celeilalte. Puterea legislativă îi dă ființă organismului judecătorec, puterea executivă îi dă facultatea de a funcționa, dar și puterea judecătorească censurează constituționalitatea legilor, și judecă pe miniștrii, cei mai înalți purtători ai puterii executive. Ca să-și poată împlini cu succes misiunea, puterea judecătorească trebuie să aibă facultatea de a se manifesta din propria voință. Sediul voinței puterii judecătorești este inamovibilitatea. Fără acest scut justiția ar fi o ficțiune precum a și fost înainte de era modernă. Pe premuri când cele trei puteri nu erau separate în stat, când inamovibilitatea era necunoscută, erau numai judecători curagioși, dar nu justiție imparțială. Totuși omenirea a simțit în mod instinctiv, acest inconvenient și pentru aceia distribuirea dreptății a fost foarte multă vreme, de atribuțiunea *personală* a capilor statului, care era scos de sub orice autoritate, constituită în stat. Inamovibilitatea este de esența puterii judecătorești.

De vreme ce armonioasa colaborare a celor trei puteri în stat este condițiunea libertății cetățenești, inamovibilitatea judecătorului constituie una din garanțiile constituționale, chiar și atunci când nu este scrisă în constituție, precum este cazul în Franța. Când se supune deci, în fața justiției, un caz de violare a inamovibilității, care este una și aceeași pentru toți judecătorii, aceștia nu se pronunță în propria lor cauză, fiind interesele lor cu totul neînsemnate, ei îmbracă rolul de apărători ai libertăților cetățenești. Numai mințile obicinate de a se cugeta pe planul intereselor personale și al oportunității pot să vază o incompatibilitate între rolul de judecător și apărarea inamovibilității, chiar și atunci, când prin soluțiune, ar putea avea un avantaj personal. O hotărâre, deaceastă natură, oricare ar fi speța, atinge interesele întregului

ordin judecătorec, interes care este atât de infim pe lângă principiul libertății cetățenești.

Este înafară de orice discuțiune că și reducerea limitei de vârstă a judecătorului în funcțiune, printr-o lege cu efect retroactiv, constituie o încălcare a inamovibilității. Posibilitatea de a i se reduce anii de serviciu, după bunul plac al inițiativei puterii executive și al hotărârii puterii legislative, cu drept cuvânt, îi poate inspira judecătorului o teamă de întrebuintarea acestei arme, care e cu atât mai periculoasă cu cât este îmbrăcată în haina ocrotirii intereselor obștești.

* * *

Interpretarea textului art. 104 din Constituție: „Judecătorii sunt inamovibili în condițiunile speciale pe cari legea le va fixa”, poate ușor duce la controverse, în ce privește limitele de interpretare a Inaltei Curți de Casație, ca instanță de control a constituționalității legilor. Mai ales teza a doua a textului, posibilitatea de reglementare a legilor speciale, este ea nelimitată, concomitența noțiunii inamovibilității în text nu constituie oare nici o îngrădire? Trebuie să sufere inamovibilitatea vre-o știrbire prin legi speciale, dar atunci ea însăși este desființată. Logica textului este ca inamovibilitatea să prepondereze, de vreme ce scopul constituției e că pe ea să o apere și să o garanteze. Inamovibilitatea niciodată nu poate fi excesivă, hipertrofiată, având caracterul de garanție, iar nu de privilegiu; astfel prin, așa zisele, legi speciale ea poate fi violată. Deci o interpretare extensivă i se cuvine inamovibilității, și nu facultății legislativei de a întocmi legi speciale. Astfel este interzis de constituția puterii legislative de a se atinge de tot ce este de esența inamovibilității. Or, este în afară de discuțiune, că și vârsta, adică durata executării puterii judecătorești, face parte integrantă din noțiunea inamovibilității.

Față cu textul laconic al constituției, se pune o altă chestiune: până unde anume poate merge atribuțiunea Inaltei Curți de Casație în censurarea constituționalității legilor? Limitele în această direcțiune sunt trei:

Poate să fie chemată înalta instanță să rezolve numai un conflict între două texte, în care Constituția să figureze ca reclamantă și legea specială ca pârâtă. În acest caz, justiția are să compare textele eliminând contradicțiile, așa precum se procedează în toate cazurile de antinomii, dându-i preferință pactului fundamental. Nu se mărginește rolul Inaltei Curți aci, fapt ce se învederează pe deoparte din dispozițiunea constituției că dreptul acesta nu s'a dat tuturor instanțelor judecătorești, cu toate insistențele unor membri distinși ai corpurilor legiuitoare. Pe de altă parte, avem textul art. 103 din constituție care vorbește despre „*dreptul de a judeca constituționalitatea legilor*”, din care rezultă că judecătorul are o misiune mai largă decât simpla coordonare de texte.

Inalta Curte trebuie să judece constituționalitatea legilor, scrutând spiritul constituțiunei care este, de multe ori, dincolo de texte. Constituția este redactată în termeni vagi cari exprimă numai idei, și ele încă nedeterminate, cu toată preciziunea și unanimitatea, de doctrină. Ideile și principiile însăși sunt expuse evoluțiunei și sunt văzute în diferite înțelesuri de diferiți specialiști. Inalta instanță, în aceste cazuri, trebuie să ia poziție și să aleagă. Ghidul ei nu poate fi altceva decât spiritul general pe care este așezat pactul fundamental. Și pe acest plan, Inalta Curte de Casație, cu

toate controversele ce există, are căderea și obligațiunea de a determina noțiunea inamovibilității judecătorești, într-o constituție cu adevărat democratică, ea și cum este a noastră.

Dar, după părerea mea, rolul supremei noastre instanțe trebuie să fie și mai mare. Ea trebuie să aibă rolul covârșitor că nu numai constituționalitatea legilor să o poată cerceta la lumina spiritului constituției dar, prin hotărârile sale de precizare a unor noțiuni, să traseze calea de evoluțiune însăși a constituției. Imi dau seama că ceiace cer eu poate fi o îndrăzneală, dar am convingerea vizionară că acest punct de vedere are să triumfeze pretutindeni. Întru sprijinirea tezei mele aduc numai două argumente: unul de ordin teoretic și cellalt de ordin practic.

Colaborarea celor trei puteri, în ordinea finalității, nu pot avea alt scop decât desăvârșirea vieții omului, în cadrele statului. Simfonia puterilor trebuie să fie astfel compusă, ca statul să devină cel mai potrivit mediu pentru individ. Dar ca să fie puterile îndrumate pe calea cea mai bună trebuie să știm, ce este statul?

După ce, din cele mai vechi vremuri s'au perindat o serie de teorii, întemeiate pe ideia de forță, ideia de contract și ideia concepțiunii biologice, azi lumea oamenilor de specialitate pare a cădea de acord asupra unei noi concepțiuni. Pentru a putea înțelege o serie de funcțiuni ale statului, și rostul și necesitatea unor măsuri, în aparență contrarii finalității omului, cea mai potrivită definițiune a statului este aceea întemeiată pe idei de drept. Statul nu este altvece decât o ordine de drept, întemeiată pe principii, dacă nu eterne, dar de durabilitate epocală în evoluțiunea societății omenești. Omul, obosit de atâtea desiluzii, caută să se pună la adăpostul unei idei verificate, după ce în oameni s'a înșelat atât de mult. Verificarea acestei concepțiuni întrece cadrele unui articol, dar doctrina este azi în aer și iuristii, pentru care este scris acest mic studiu, nu au nevoie de documentare. Din această concepție s'a născut ideia statului de drept adică a statului guvernat de principiile obiective ale dreptului. S'a verificat acel vechiu adagiu „*fiat iustitia et percat mundus*”, și s'a constatat că nu conține nici o absurditate. Când se face dreptate lumea nu poate pieri, pentru că însăși pe dreptate se întemeiază. Cu toată contradicția epocală, cu toate aparențele contrarii, omul obosit de atâtea materialism în concepțiunile sale despre viață și cadrele ei, caută, din nou, refugiu în domeniul misticei ideilor. Noua concepție de stat este întemeiată pe mistica ideii de drept, dela care omenirea, cu drept cuvânt, așteaptă o viață politică mai purificată. De aci s'a născut noțiunea statului de drept (*Rechtsstat*) care este forma cea mai desăvârșită a statului modern. Toate popoarele civilizate tind spre realizarea acestui ideal, care poate să dea cetățeanului maximul de siguranță.

Pe planul statului de drept, evoluțiunea se desemează în ordinea iuridică, or planul arhitectonic al statului este constituțiunea. Orice pas înainte care ar însemna o nouă fază a evoluțiunii statului, trebuie să fie precedat de o plimbare în structura constituțională. O astfel de schimbare nu se poate însă produce de pe azi pe mâine, ci trebuiește pregătită, și în primul rând, în domeniul ideilor. Nu are statul nici un organ mai potrivit pentru acest rol, decât aparatul judecătoreș, și în special, Înalta Curte de Casație în cadrele atribuțiunii sale de a judeca constituționalitatea legilor. Cel mai desăvârșit cunoscător al drep-

tului și cel mai statornic organ al statului, poate asigura și linia dreaptă și continuitatea în evoluțiunea etatică. Cred că nu este nevoie de comentariu.

Dar în privința rolului covârșitor ce poate să-l aibă suprema instanță asupra evoluțiunei regimului juridic al țării, avem un exemplu clasic, Curtea supremă a Statelor Unite din America de Nord (U. S. A.) Toate mișcările, și cele mai neînsemnate, pe tărâmul dreptului sunt în mâinile acestei curți. Atribuțiunile ei, de a anula legile anticonstituționale și a se opune chiar amendamentelor ce urmează să se facă constituției, învederează singularitatea situațiunei ce o are în acest imens stat, în care pulsează încă forța de creațiune a primilor coloni. Aceste atribuțiuni — arată însăși constituția — nu-si pot schimba fața fără adeziunea curții supreme.

Dar numai atât. Lipsind termenul de comparație mai ales atunci când e vorba de amendarea constituției, însăși constituția a creat termeni de comparație extrem de vagi, cari măresc încă atribuțiunea supremei curți. Amendamentul XIV, adus în vederea protejării negrilor, dispune că niciunul din statele federale nu poate aduce vreo lege care ar atinge viața, libertatea sau proprietatea cetățenilor, trecând limitele „*due process of law*”. Pe această frază se așează suveranitatea justiției americane asupra puterii legislative. Traducerea acestei fraze într'altă limbă este imposibilă, numai cu aproximație s'ar putea determina înțelesul ei, astfel, *legile să fie în concordanță cu maximele stabilite de un guvern democratic*. Jurisprudența a precizat termenii de comparație, astfel că orice lege este anulabilă întrucât e „deresonabilă” sau „inoperantă”. Astfel s'a instituit o adevărată „oligarhie îndecătorească” precum o numesc adversarii sistemului. Si aceasta în toate statele federale cari fiecare are o curte supremă în afară de cea federală din Washington. Cu toată gelozia cu care-si apără libertatea națiunea americană, sistemul se menține și să consolidează tot mai mult. Este datorită această consolidare intuiției puternice și simțului practic al Americanului.

Ar fi o binefacere, din toate punctele de vedere, pentru țara noastră, dacă evoluția dreptului ar fi scoasă de sub discreția factorilor ignoranți și pătimiși cari, în cele mai multe cazuri, compromit cele mai sfinte idei. Opera de binefacere ne ar fi mai metodică, statornicia și armonia ar fi temelile pe cari s'ar așeza regimul unitar juridic al României, dacă ar fi pusă sub supravegherea justiției.

Dar ne-am cam îndepărtat dela teza noastră. Concluzia nu poate fi alta decât că, la lumina art. 103 din constituțiune, Înalta Curte are căderea să determine, în caz de încălcare, noțiunea și estinderea inamovibilității judecătorești, pentru a-i da apărarea ce i se cuvine.

* * *

În cadrele prezentului articol, ne-am ocupat numai de inamovibilitatea judecătorească, pentru că numai aceasta este de o importanță constituțională. Celelalte inamovibilități, ca de ex. a profesoriilor, ofițerilor, medicilor, etc., sunt drepturi personale și sunt impropriu numite inamovibilități: toate din punct de vedere constituțional nu au nici o importanță, doar numai ca drepturi câștigate de unele persoane.

În urma celor expuse am ajuns la următoarea concluziune:

Limita de vârstă făcând parte integrantă din ina-

movibilitatea judecătorească, ca garanție constituțională a libertăților cetățenești, nu poate fi redusă, pe cale de lege specială, pentru judecătorii în funcțiune; o astfel de lege este susceptibilă de a fi declarată, fără nici o rezervă, neconstituțională de Inalta Curte de Casație, care trebuie să vegheze asupra evoluțiunii întregului regim juridic al țării.

Inalta Curte având a se pronunța în această materie, zilele trecute, în Secțiuni-Unite a admis teza noastră, în acțiunea ce a fost intentată de d-l Brăiloiu, fost consilier la Inalta Curte de Casație.

VALERIU ROMAN
Avocat în București

ASPECTUL JURIDICO-ECONOMIC AL PRIZELOR MARITIME ȘI JUSTIFICAREA CONVENȚIUNILOR INTERNAȚIONALE ÎN TIMPUL RĂZBOIULUI MARITIM

Războiul maritim înseamnă interdicția folosinței măsurilor.

Bătăliile între escadre, atacul coastelor, debarcările, distrugerea convoacelor militare, etc. nu sunt singurele faze și elemente ale războiului maritim.

Nu e suficient ca adversarul să fie privat de mijloacele sale ofensive și defensive. Pentru a-l distruge definitiv, trebuie câștigat asupra lui avantajul economic și politic.

Strategia maritimă cuprinde o strategie navală alături de una politică-economică.

Blocusul, războiul industrial, distrugerea proprietății private inamice, controlul comerțului, sunt operațiuni maritime cu caracter economic.

Acest aspect al războiului maritim nu e ceva nou. A existat în toate timpurile. Nu i s'a dat importanță fiindcă se studia războiul mai mult din punct de vedere al interesului și consecințelor militare, navale, istorice, morale și politice.

De altfel, războaiele erau purtate de armate. Ele constau din șocul armatelor și din tăierea liniilor lor de comunicație.

Națiunile beligerante așteptau în spatele fronturilor de bătaie, soarta armelor.

Deși asediate, ele se aprovizionau din resursele proprii ale teritoriului național.

Interdependența economică nu conta. Nevoile fiind rezolvate, beligeranții nu recurgeau la resursele neutrilor.

Controlul flotelor asupra comerțului maritim se reducea la războiul de cursă, la piraterie. Nimeni nu se gândea să raționalizeze aprovizionarea națiunilor beligerante.

Era suficient supravegherea porturilor inamice.

Secolul al XX-lea a schimbat fundamental aspectul războiului maritim și terestru.

Marile descoperiri, puterea aburului, dezvoltarea mijloacelor de transit, dar mai ales marea și comerțul maritim au grăbit prosperitatea națiunilor.

Relațiunile comerciale, au creat deșeurile noi, dar și nemăsurate nevoi impuse de civilizația creatoare. La rândul lor, acestea au impus legiile interdependenței economice. Națiunile nu mai pot trăi cu resursele lor proprii. Ele depind din ce în ce mai mult unele de altele. Această dependență economică a schimbat adânc organizația socială modernă a lumii. Suspendarea pentru un moment a acestor relațiuni mondiale ar însemna decadența economică și amenințarea păcii.

Această nouă organizare specială a schimbat și fizionomia războaielor maritime. Interdicția comunicațiilor maritime înseamnă acum tăierea liniilor de comunicație a națiunilor armate.

Această interdicție conditionează soarta bătăliilor pe front. Războiul din 1914—1918 s'a dezvoltat pe un plan economic.

Alături de șocul armatelor a fost un groasnic război comercial.

Factorul economic a paralizat capacitatea de rezistență a beligeranților și a grăbit foametea națiunilor înarmate. Valoarea morală a armatelor după front a scăzut înainte ca acestea să fi fost complet învinse.

Capitularea Puterilor Centrale este ilustrația vie de ce însemnează puterea factorilor economiei în războiul și influența lor asupra factorului moral.

Dar războiul maritim ca și cel terestru, se duce dela stat la stat.

Această concepție juridică în ideologia războaielor a impus niște norme convenționale, cari constituiesc legile războiului maritim. Aceste legi sunt produsul voințelor reciproce ale statelor pentru a se pune capăt ororilor inutile din timp de război.

Dreptul războiului „inter arma silent leges”, cum spuneau Romanii, a fost totdeauna nesocotit de beligeranți. În fața necesității și al imperativului „esențialul este să învingi” forța a primit dreptul. Consecințele acestei suprimări, a legilor războiului sunt însă considerabile și pentru învinși și pentru învingători. Dreptul se poate înlătura și nesocoti, dar nici odată desființa.

Tratatele de pace și ordinele de represalii sunt consecințele practice ale suprimării dreptului.

Eludarea legilor războiului maritim este inutilă câtă vreme beligeranții plătesc consecințele.

În fond nesocotirea legilor războiului sau insuficiența aplicării lor înseamnă ignorarea factorilor economiei și triumful acestor forțe în lupta care se dă între beligeranți de o parte și între aceștia și neutri de altă parte. Legile convenționale sunt necesare. Ele armonizează raporturile între beligeranți și neutri, fără de care războaiele s'ar transforma în adevărate cataclisme sociale.

Rostul și justificarea legilor războiului maritim se explică și prin diversitatea obiectivelor politice care despart națiunile maritime de cele continentale.

O armonie politică mondială nu e posibilă fără una economică. Aceasta nu poate exista cât timp marile puteri maritime dețin monopolul comerțului maritim. Prin acest monopol puterile maritime influențează directivele politice mondiale pe mare și pe uscat.

Anglia, Statele Unite și Japonia în lupta lor pentru concurența maritimă și-au asigurat, grație intereselor cari le apropie, domeniul lui Neptun.

Acestor puteri le convin întâi desarmarea terestră și apoi desarmarea parțială maritimă.

Din contră, puterile continentale trăiesc sub spectrul nesigurății terestre și suportă de nevoie brutală forța acelor mai puternice flote ale omenirii.

Ele nu pot dezarma fără o simultană dezarmare maritimă și aeriană.

Pentru aparența acestei dezarmări marile puteri maritime au propus reducerea armamentului. Ne e un secret dar că ele nu pot dezarma definitiv.

„Națiuni exclusiv mercantile, inamice ale războaielor continentale, sunt prin caracterul lor excelente calculatoare a viciorilor maritime”.

„Războiul maritim a fost instrumentul de glorie al Angliei. Este origina preponderenței sale maritime. Nu există nici un stat pe lume care să depindă mai mult de mare ca Anglia. Populația sa ar pieri de foame dacă marea n'ar fi liberă.

„Ori cât de formidabilă ar fi flota engleză, nu va putea acoperi zecile de mii de nave de comerț și milioane de tone marfă și provizie.

Acest comerț al Angliei oferă cele mai bune prize maritime.

„Pericolul adevărat pentru Anglia nu e invazia, ci inter-

ceptarea comerțului și distrugerea marinei sale comerciale" (1).

Japonia, țară săracă, insulară, trăește din exportul industriilor sale și din comerțul maritim. Singurul aliat credincios este marea.

Statele Unite s'ar sufoca cu imensele produse manufacturate și materii prime fără vecinătatea mării și siguranței intereselor sale comerciale și maritime.

De ce nu renunță aceste puteri maritime la distrugerea comerțului inamic?

Pentru motivul că statele maritime, în special Anglia, nu pot să condamne mijloacele eficace care le-au dat puterea și vigoarea și care constituiesc mijlocul cel mai repede pentru sleirea și paralizarea adversarilor continentali.

În războiul mondial aceste mijloace exprimate prin formula: „Avantagiul economic”, a adus triumful cauzei aliaților.

Acest „avantagiul economic” înseamnă în timp de pace libertatea deplină și absolută a tuturor națiunilor de a face comerț maritim. Nu tot așa se petrec lucrurile în timp de război.

În timp de război „avantagiul economic” este supus restricțiunilor inerente drepturilor beligeranților, restricțiuni care constituiesc dreptul maritim.

Aceste drepturi nu se pot exercita decât dacă se posedă stăpânirea mării.

Ele sunt prerogativele celui mai puternic dintre beligeranți.

Obiectivul puterilor maritime mari este să se asigure și să conserve controlul riguros asupra comerțului și aprovizionării, în timp ce acela al celor continentale e să neutralizeze prin toate mijloacele efectele blocusului.

Iată o categorie de interese distincte și contradictorii. Dar interesele beligeranților se mai ciocnesc și de acele ale neutrilor.

Prosperitatea națiunilor depind de relațiunile comerciale. Suprimarea acestora aduce paralizarea întregii vieți economice mondiale.

Legile războiului maritim nu desființează comerțul neutrilor. Beligeranții cari atacă fără just motiv acest comerț riscă să-și atragă mânia altor adversari.

Ex.: Germania care prin războiul submarin a otrănit, a grăbit trecerea Americii de partea Aliaților.

Comerțul neutrilor suferă totuși restricțiuni în timpul războiului. Acest comerț trebuie însă controlat și supravegheat.

Vizita navelor sub pavilion neutru este o măsură de prevedere și siguranță pentru beligeranți. Astfel, neutrii mânăți de dorul îmbogățirii se pretează la contrabandă, asistență ostilă, transfer de pavilion, etc. (2).

Această divergență de interese ale neutrilor și beligeranților constituie a II-a explicație a rostului legilor războiului maritim.

Evoluția dreptului maritim va îndulci de sigur aceste restricțiuni impuse în timp de război comerțului neutrilor. Este însă o operă de durată ca și lupta pentru pace. Se explică pentru ce legislația internațională și dreptul maritim în timp de război admit prizele maritime și controlul flotelor asupra comerțului maritim și cauzele pentru care nu se pot desființa așa curând. Blocusul și confiscarea proprietății private vor fi considerate ca și în trecut „un rău necesar”. Aceste operațiuni maritime cu caracter economic în timp de război, vor continua să fie mijloace eficace de acțiune în mâna beligeranților până ce va fi posibilă o înțelegere internațională între toate popoarele pentru înlăturarea lor. Pacifiștii, umanitariștii, juriconsulții și filozofii, combat alături de toate statele continentale și de micile puteri maritime prizele maritime și controlul comerțului maritim.

Argumentele lor contra prizelor maritime sunt:

„Socul economic, în virtutea solidarității economice, lovește de o potrivă pe beligeranți, învingători sau învinși” (3).

Astăzi comerțul maritim, societățile de navigație, chiar personalul, este asigurat contra riscului de război.

Asigurările și reasigurările reprezintă capitaluri internaționale. Statul captor al navelor inamice suportă daune considerabile. Navele de comerț aparțin societăților pe acțiuni cari sunt în mâna financiarilor streini. Efectele economice ale prizelor maritime ating acum toate statele nu ca înainte când acțiunile se aflau numai în mâna câtorva acționari de prin porturile mari.

Dreptului de prize îi revine și capturarea mărfurilor.

Statul captor ia o parte, pentru ca naționalii săi să despăgubească pe inamic pe altă parte.

Economiștii susțin:

Blocusul, prizele maritime și războiul comercial sunt operațiuni maritime deplorabile.

Ele sunt cauza principală a cheltuelilor extraordinare pentru care statele sunt obligate să construiască flote formidabile.

Nici odată, în istoria războaielor maritime, prizele și blocusul comercial n'a adus victoria decisivă.

„Războiul de cursă n'a adus victoria”.

Nici războiul de 100 de ani, nici cel de 7 ani și nici în războaiele revoluțiunei franceze sau napoleoniene.

Anglia a pierdut în războaiele napoleoniene 10.800 nave de comerț. Ea acăstigat totuși războiul.

Sub Ludovic al XIV-lea, Franța a pierdut 1.340 nave și totuși a impus pacea la Utrecht. În războiul Crimeei, flota anglo-franceză a distrus navele comerciale rusești. Paguba a suportat-o însă comercianții francezi și englezi cari dețineau traficul cu porturile rusești.

În 1864 flota daneză distruge 330.000 tone din totalul de 700.000 cât avea Prusia. Danemarca a pierdut însă Slesvigul și războiul.

La 1870 flota franceză distruge tonagiul comercial german. Comerțul maritim german e anihilat, totuși victoria se decide la uscat.

Tot așa în războiul dela 1877—78, războiul balcanic, ruso-japonez.

Lord Palmerston spunea: „Nici o putere mare n'a fost învinsă din cauza războiului comercial”, iar Clausewitz în 1832 afirmă „distrugerea marinei de război e singurul factor care decide în războiul naval”.

Toți acești autori se întreabă de ce cei mai buni amirali Aube, Jurien dela Gravière, Vignot, au crezut că e un raport între prizele navale, blocus, distrugerea comerțului maritim și finalul războiului maritim?

Nu există operație comercială fără interes egal dintr-o parte și alta. Producătorul și consumatorul au nevoie unul de altul. Ruina clientului e ruina celui alt.

Distrugerea comerțului maritim e un nou sens. Comerțul maritim e un act bilateral și cu caracter internațional. Nu poate distruge dar economicește pe inamic, fără a fi distrus propria economie națională.

Relațiile comerciale mondiale au internaționalizat proprietatea mobilă. Navele tind să-și piardă caracterul lor național. Statele Americii de Sud, au înscris în codul lor comercial principiul libertății în ce privește proprietatea navelor comerciale.

În caz de război cu America de Nord, navele capturate de aceasta ar putea să aparțină chiar națiunilor statelor de nord. Care e atunci profitul din punct de vedere naval?

Legislațiile comerciale din Franța, Italia, Suedia, Danemarca, Grecia, Olanda, etc. admit ca 1/3—1/4 din capitalul investit în navele comerciale naționale să fie străin.

Acțiunile societăților de navigație sunt negociabile pe piață

1) Memorandum Amiralității Britanice publicat în 1910.

2) Le triomphe des forces économiques par le C.-Amiral W. Consett, attaché naval aux pays scandinaves.

3) P. Fauchille, Traité de Dr. Inter. Public. Tom. II; 4, Rolin: Le Droit Moderne de la guerre., Vol. II—III.

Sunt deci transmisibile. Când financieri englezi dețin jumătate din acțiunile societății de navigație franceze, italiene, germane, etc. care e efectul capturării navelor acestora de către flota engleză?

Strategii navali ar confisca mai bine acțiunile societăților de navigație (4 și 4 bis).

Războiul comercial forțează pe beligeranți să schimbe pavilionul național în neutru și încurajează comerțul neutrilor.

Profitul exercițiilor prizelor și blocuzului nu egalează sacrificiile pe cari națiunile le fac pentru menținerea flotelor de război:

În 1911 Puterile Europene au cheltuit 3,5 miliarde fr., pentru marinele lor. Franța 417 mil. fr.; Statele Unite 805 mil. fr., Germania 572 mil. fr.; Anglia 1.100 mil. fr.

În 30 ani bugetele navale s'au mărit cu 500%; Germania a atins maximul, 1.000%.

Opinia publică n'a perceput strânsă legătura între chestiunea armamentului și aceea a dreptului de captură. Astfel s'ar fi redus armamentul naval și s'ar fi desființat războiul comercial.

Ridicați marinei de război sarcina de a păzi marina comercială și ipso facto, reducerea bugetelor navale e un fapt împlinit (5).

Prizele nu fac atâta rău beligeranților în cât să-i forțeze la dezarmare.

Captura nu trebuie să fie utilă războiului ci victoriei.

Războiul comercial nu distruge pe inamic, fiindcă nu există comerț inamic ci comerț internațional care singurul este nivelatorul constant al valorilor și bogățiilor mondiale. Navele și bunurile capturate se depreciază în mâinile captorului.

Proprietatea economică e independentă de orice captură. Războiul comercial nu produce nici bogății și nici nu poate să le deplaseze.

Este și inutil fiindcă neutrii singuri asigură traficul beligeranților.

Prizele maritime scumpesc viața. Legea ofertei și cererii își exercită influența sa în război ca și în timp de pace. În Anglia alimentele și materiile prime s'au scumpit cu 100—282 la sută, în Franța 300—700 la sută, în Italia 450 la sută, Canada 45%, Germania 1.500 la sută. Neutrii au suportat consecințele scumpirii vieții. Efectele economice ale războiului comercial influențează pe cele demografice. Mortalitatea populațiilor nevinoate s'a mărit. Tuberculoza a crescut cu sută la sută. În Germania și Belgia din cauza lipsei de hrană greutatea oamenilor s'a redus cu 25 la sută.

Copii între 6—7 ani mureau pe capete. Natalitatea s'a redus în toate țările.

Din cauza războiului comercial se fac rechiziții. Germanii au rechiziționat fără milă resursele teritoriilor ocupate în Belgia, Nordul Franței, România, Rusia, etc.

Războiul comercial provoacă represalii.

CPT. COMANDOR PREDĂ FUNDAȚEANU

(Va urma)

Dr. în drept

CÂTEVA OBSERVAȚIUNI ASUPRA LEGII PENTRU LICHIDAREA JUDICIARĂ A DATORILOR COMERCIALE

(urmare *)

În contra vitregiei vremurilor care amenință tot mai mult existența comerțului, s'a venit cu antidoturi legislative nădăjduindu-se o remediere a răului: legi moratoriale pentru obligațiunile în valută forte, legea concordatului preventiv, la început într-o formă

4—4 bis) Les aspects économiques du Droit de Prise avant la guerre mondiale, par J. Dumas.

5) Les Aspects économiques du Droit de Prise depuis la guerre mondiale, par J. Dumas.

*) Vezi „Curierul Judiciar“ No. 19 din 22 Mai 1932.

mai aspră, apoi într-o formă mai îndulcită. Față însă de rezultatele complet negative ale măsurilor de protejire luate în favoarea comerțului, deoarece numărul falimentelor în loc să scadă, s'a mărit, s'a recurs la eroica, dar și plină de riscuri lege a lichidării judiciare, care abolește pur și simplu falimentul, îngăduind o lichidare pe indelete și fără termen a datoriilor comerciale, fără ca în timpul procedurii de lichidare comerciantul să fie stânjenit în mod serios în activitatea lui, dar mai ales fără ca perspectiva lichidării să îngrijoreze pe debitori, așa cum până azi perspectiva falimentului și chiar a concordatului preventiv, într-o măsură mai redusă însă, de-dea oarecum de gândit comercianților.

Fără ca noul sistem de reglementare a datoriilor comerciale, așa cum îl preconizau sferele autorizate să fie supus în prealabil discuțiunii publice, ci anunțându-se numai că față de țările împrejurări de azi, se impune introducerea în țara noastră a unui sistem de lichidare în genul celui francez, ne-am pomenit într-o bună zi cu legea de lichidare în forma în care o cunoaștem toți.

Surprinderea ne-a fost mare căci de unde ne așteptam ca în liniile lui mari să se adopte sistemul francez, ne-am găsit în fața unui sistem eclectic, căruia nu-i contestăm un caracter profund original: căci dacă în unele dispozițiuni din lege întrevădem ca model de inspirație, legea franceză din 1889, alte dispozițiuni și anume cele mai importante, nu au corespondent în legea franceză, ele fiind fructul inspirației legiuitorului nostru.

Conștiința de maturitatea juridică la care a ajuns țara noastră pe ogorul dreptului, ne-am ridicat totdeauna contra sistemului de a importa din altă parte legi de care avem nevoie, fiind și noi în stare să ne întocmim aceste legi potrivit nevoilor noastre; de aceea oridecâteori legiuitorul nostru reușește să se descătușeze în opera lui de influența străină, trebuie să ne bucurăm, căci nu avem decât de câștigat; însă cu o condițiune: legea să fie perfect adaptabilă împrejurărilor pe care le reglementează. Când însă se legiferează în necunoștință de cauză, rezultatele legii vor fi negative. În această ipoteză este de preferat a se recurge la sistemul imitației, mai ales când este vorba să importăm o lege care în țara de origină se aplică cu rezultate multumitoare, de mai bine de 40 ani, fără ca până azi să se fi simțit nevoia înlocuirii ei.

O lege pentru a fi viabilă și aplicabilă cu succes, presupune în mod necesar o serioasă cercetare de suprafață și adâncime a problemei pe care e chemată a o rezolva; o profundă cunoștere a împrejurărilor, a faptelor, a raporturilor și intereselor care vor intra sub aplicațiunea legii; și mai trebuie ca la baza legii să existe acel minimum de moralitate pentru ca legea să se impună tuturilor celor vizați cu forța unui imperativ categoric; o lege lipsită de elementul etic va crea o atmosferă neprielnică aplicării ei, mai ales când printr-o asemenea lege se urmărește armonizarea intereselor opuse ale două categorii sociale deosebite.

Ei bine, legea de lichidare, menită să rezolve un conflict de interese, este lipsită de orice valoare morală deoarece la întocmirea ei nu s'a căutat să se salveze cel puțin în aparență elementul etic pe care trebuie să se bazeze orice lege mai cu seamă când legea se referă la anumite raporturi de natură comercială care, spre deosebire de oricare alte raporturi, nu pot ființa decât la adăpostul unei morale austere. În comerț relațiunile de afaceri sunt privite prin prisma

unei morale specifice care în legiuirile comerciale trebuie respectată ba chiar sporită în interesul comerțului și nici de cum micșorată, disprețuită, ofensată. În țările cu tradiție comercială seculară, morala comercială este adânc săpată în sufletului comerțului; în țările mai tinere, fără o tradiție comercială veche, această morală este pe cale de formație încât rolul și preocuparea legiuitorului trebuie să fie salvarea celui minimum de moralitate de care vorbeam mai sus pentru ca pe nesimțite morala comercială să intre în tradiția comercială a acestor țări.

Legea de lichidare așa cum a fost întocmită, contrazice aceste elementare postulate în arta de a legisla, întronând în facerile comerciale cea mai patentă imoralitate care găsește o încurajare fățișă în impunitatea pe care legea o oferă tuturilor celor necinstiți.

Regretatul ministru al justiției, C. Hamangiu, propuse o înăsprire a concordatului preventiv, pentru salvarea comerțului cinstit și serios; comisiunea legislativă a Camerei a respins proiectul aproape în unanimitate; este aceeași comisiune care a respins un alt proiect de lege, care a suscitat discuțiuni aprinse prin ziare, și anume cambia, titlu executor.

Ministrul a cedat în fața presiunii, dar a cedat ca un învins la postul de onoare. Invingătorii, în loc de a se mulțumi cu succesul acesta ușor câștigat, lăsând nădăjdia această diversă întâmplare, o relevează ori de câte ori au ocazie iar președintele comisiei își făcuse reșta un titlu de glorie din faptul că la atitudinea lui au aderat și cei mai importanți membri ai guvernului.

După părerea reputatului jurist sub a cărui președenție a avut fericirea să lucreze comisiunea de legislația civilă a Camerei, părere exprimată într'un interview publicat în monitorul meditațiilor sale legislative, concordatul preventiv este o instituțiune perimată în țara noastră, trebuind a fi înlocuit cu o alta mai potrivită împrejurărilor de azi care să înlesnească lichidarea datoriilor nu și a întreprinderii.

Motivele pentru care concordatul nu mai corespunde scopului său? Le găsim în același interview. Din cauza crizei de consumație, o lichidare urgentă a activului comercial, este imposibilă; creditorii nu iau mai nimic iar debitorii în concordat trăiesc sub amenințarea falimentului.

Dacă acestea au fost motivele care au impus legea lichidării, nu felicităm pe autori de oarece este o copilărie a se crede că sub oblăduirea legii de lichidare, creditorii vor fi fericiți intrând mai ușor în posesiunea sumelor ce li se datorează, de oarece dacă sub regimul concordatului preventiv, activul nu se poate lichida în doi trei ani, la ce ne putem aștepta dela lichidarea înceată prevăzută de lege? Și apoi, care vor fi rezultatele reale ale unei asemenea lichidări când în epoca de lichidare sunt atâtea cerințe de satisfăcut: cheltuielile inerente exercitării comerțului, traiului debitorului și a familiei, eventualele pagube la care orice comerț este expus, etc.? Care va fi beneficiul net ce va rămâne în urma acestor amputări? De sigur unul foarte microscopic și aceasta în fericita ipoteză când întreprinderea va lucra cu excedente, ceea ce va fi problematic căci nu din cauza unei activități excedentare, debitorii comercianți vor recurge la lichidare.

În sprijinul legii pentru lichidarea judiciară s'a luat ca exemplu Franța care a refuzat să introducă în legislația ei concordatul preventiv și moratoriul și Anglia care de asemenea a repudiat concordatul preventiv. Exemplele sunt rău alese și nu au nici o legătură cu legea noastră.

În Franța nu există concordatul preventiv, este adevărat, în schimb câmpul de aplicațiune a legii falimentare este foarte larg, de oarece de lichidarea judiciară nu profită decât comercianții solvabili și de bună credință; pe când de beneficiile legii noastre vor profita toți fără distincțiune între acei de bună sau de rea creință.

În Franța, țară cu tradiție comercială veche, exista în timpul lui Napoleon un regim foarte aspru pentru faliti, fiind supuși constrângerii corporale; prin legea din 1889, procedura falimentului s'a îndulcit, dându-se tribunalelor dreptul de a declara pe comerciantul care a cerut lichidarea în stare de faliment dacă se dovedește că nu a meritat protecția legii; la noi tribunalele sunt transformate în automate în care introduci petiția și iese lichidarea.

Cât despre Anglia, situațiunea este cu totul contrarie; în această țară debitorii pot recurge la un aranjament cu creditorii spre a evita falimentul; acest aranjament care necesită majoritatea creditorilor spre a fi valabil se înregistrează la autoritatea competente și devine astfel opozabil minorității.

Acest aranjament este de două feluri: sau un *deed of assignement* prin care debitorul cedează creditorilor săi totalitatea bunurilor și comerțului său, sau un *deed composition* prin care debitorul se obligă să achite datoriile într'un termen determinat de creditorii, oferind și garanții suficiente în acest scop.

Când un asemenea concordat nu se poate încheia, se aplică procedura falimentului care în Anglia este foarte severă.

1. Condițiunile pentru a se obține lichidarea.

Legiuitorul român plecând dela premisă că la noi comerciantul necinstit formează o excepție, depre care deci nu este necesar ca legea să se ocupe în mod special, a instituit un regim de o excepțională favoare pentru debitorii comercianți, îndepărtându-se de sistemul francez tocmai în punctele lui fundamentale.

Astfel în Franța, un debitor spre a obține lichidarea, trebuie să facă cerere cu cel mult 15 zile de când a încetat plățile; conformându-se acestei condițiuni, buna lui credință nu mai poate fi pusă la îndoială, căci făcând imediat cunoscut tribunalului starea sa de încetare de plăți numai din dorința de a evita neplăcerile falimentului, buna lui credință trebuie prezumată, natural până la proba contrarie; în schimb comerciantul care lasă să treacă cele 15 zile, deci refuză beneficiul lichidării judiciare preferând starea de faliment, trebuie presupus de rea credință, căci din imbolduri necinstite preferă să se expună falimentului în loc de a recurge la lichidare.

În afară de aceasta, în cazul lichidării judiciare, situațiunea creditorilor va fi incomparabil mai bună decât în cazul declarării în stare de faliment, de oarece în primul caz debitorul fiind la începutul stării de insolvență, activul său va fi mai consistent decât în cazul când încetarea de plăți datează de mai multă vreme.

Este drept că tribunalul ascultând numai pe debitor în cererea sa, nu are posibilitatea de a verifica cu precizie dacă încetarea plăților este sau nu anterioară celor 15 zile; totuși legiuitorul francez a corectat această lacună a legii prin art. 19 care permite tribunalului, după ce a autorizat lichidarea judiciară, să-l declare pe debitor în stare de faliment dacă va constata că termenul de 15 zile nu fusese respectat de către debitor; în modul acesta teama de o eventuală inducere în eroare a tribunalului asupra momentu-

lui în care debitorul a încetat realmente plățile, este cu totul redusă.

În sistemul nostru, data încetării plăților nu interesează pe judecător; singura chestiune care va preocupa pe judecător va fi calitatea de comerciant a petiționarului; odată această calitate dovedită cererea de lichidare devine admisibilă de drept.

Faptul că acest debitor a încetat plățile de o lună, două, sau un an, nu a cântărit nimic în voința legiuitorului și nici nu va cântări ceva în judecata tribunalului.

Că acest debitor s'a comportat cu o vădită rea credință într-un mod cu totul necinstit, ce importanță prezintă acest amănunt, față de interesul economiei naționale de a-l menține în fruntea comerțului său?

Și acum doriți să cunoașteți suportul economiei sau moral al acestei legi? Iată-l așa cum a fost expus de autorul legii în amintitul interviu.

La noi depresiunea economică s'a resimțit mai mult ca ori unde. Dacă la aceasta adăugăm și lovitură primită de unii comercianți pe care legea asanării îi atinge, tribunalele ar fi refuzat declararea comercianților atinși în special de conversiune în stare de faliment, chiar dacă cerințele codului comercial ar fi fost îndeplinite de oarece bunul simț care trebuie să stea la baza dreptului, ar fi împiedicat pe judecători să comită o asemenea oroare; și adaugă autorul, dreptul nu se poate menține când stârnește sentimente de revoltă sau este lipsit de *bază morală*.

De aci a rezultat necesitatea imperioasă de a introduce o lichidare *cu un caracter specific țării noastre* și anume crearea prin lege a unei prezumpțiuni absolute că toți comercianții sunt cinstiți.

Admirabilă motivare pentru o lege cu pretenție de a fi morală căci dreptul fără baza morală nu se poate menține, așa s'a spus. Cu toate acestea, ce ne facem cu comercianții necinstiți, care vor profita de indulgența legii, căci cu prezumția cinstei comerciale, admisă de legiuitor, nu se schimbă nimic din ceea ce există? Care este baza morală a legii, care este valoarea ei etică?

S'a simplificat până la ultima expresie procedura pentru a obține admiterea lichidării fără să ni se fi explicat necesitatea acestei simplificări.

Dacă s'ar fi impus anumite condițiuni care ar fi îngreuiat această procedură, cine s'ar fi plâns? Comerciantul cinstit? Nu căci un comerciant cinstit ar fi satisfăcut ușor cerințele legii; s'ar fi plâns comercianții necinstiți căci nu ar fi putut satisface aceste condițiuni.

Iată motivele pentru care credem că era absolut necesar, dacă nu am fi adoptat un alt sistem mai bun, să se fi menținut condițiunile puse de legea pentru lichidarea judiciară din Franța spre a se obține lichidarea, ca un minimum de garanție că la lichidare nu vor intra și debitorii care nu merită bună voința legii.

Era necesar acest lucru, pentru a salva baza morală a legii, căci avem ferma convingere că și cei mai vesnici apărători ai legii, vor fi de acord cu noi, că legea pentru lichidarea judiciară se bazează pe un suport imoral.

Dar legiuitorul oferă creditorilor o consolatiune prin art. 16 din lege care deschide posibilitatea deschiderii acțiunii publice contra debitorului când se constată că a comis fapte de natură să atragă condamnarea sa pentru bancrută frauduloasă. Căci când este vorba despre faptele care ar putea să atragă condamnarea pentru bancrută simplă, legiuitorul a întins vâlul impunității ceea ce echivalează cu o încurajare a relei credințe comerciale, la adăpostul legii binevoitoare.

De azi înainte comerciantul se poate da luxului și petrecerilor; își poate pierde liniștit averea la club; poate contracta împrumuturi ruinătoare spre a-și procura fondurile necesare unei vieți de desfrâu; poate să-și însușească parte din activ sau să inventeze creditori fictivi, etc., articolele referitoare la bancruta simplă nu numai că nu mai au aplicațiune, dar mai mult, legea dă o primă de încurajare debitorilor necinstiți, căci le oferă posibilitatea de a-și lichida datoriile fără nici un drept pentru creditori de a le investiga trecutul lor comercial.

Legiuitorul francez a menținut toate sancțiunile din legea falimentară acordând tribunalului dreptul de a declara în stare de faliment pe comerciantul condamnat pentru bancrută simplă în perioada lichidării.

E drept că și legiuitorul nostru are o dispozițiune asemănătoare însă numai în ce privește faptele de bancrută frauduloasă. Putem afirma cu certitudine că este foarte problematică punerea în mișcare a acestei sancțiuni de oarece în majoritatea cazurilor, debitorii vor amenința pe creditori cu o lichidare desastroasă, forțându-i să accepte un aranjament pe bază de cote derizorii; în fața acestei perspective, să fim siguri că creditorii vor prefera să primească ceea ce le oferă debitorul lor decât să împingă pe debitor la o lichidare de pe urma căreia nu vor realiza nimic; în modul acesta vom vedea nenumărați comercianți aranjându-se cu creditorii prin transacțiuni ridicele, salvându-și și renumele și activul.

Iată concepția nenorocită care a prezidat la întocmirea legii de lichidare, considerațiune pentru care nu găsim cuvinte să înfierăm ușurința cu care s'a legiferat și cu această ocazie într-o problemă de importanță lichidării datoriei comerciale.

E. CRISTOFOREANU

(Va urma)

avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența de la 17 Februarie 1931

Președenția D-lui SEVER TIPEI Consilier

Pulcheria Doiciu cu Petre Ganciu

Decizia No. 217

Vânzare. Vânzări succesive ale aceluiași imobil din cari prima netranscrisă. Dreptul cumpărătorului de a cere vânzătorului și numai lui, predarea imobilului. Rațiune. Art. 1315 C. c.

Cel care a vândut un teren pe baza unui act sub semnătură privată netranscris, și posterior a vândut același teren altei persoane, cu act transcris, poate fi chemat în judecată numai el, personal, de către primul cumpărător pentru predarea terenului vândut și nu poate opune acestuia împrejurarea că, terenul era deja eșit din patrimoniul său la data intentării acțiunii.

Intr'adevăr, împrejurarea invocată nu constituie un impediment pentru darea unei hotărâri care să oblige pe părât la predarea terenului, imposibilitatea predării putând fi cercetată numai de instanța de executare a hotărârii de predare și este posibil ca, cu ocaziunea executării deci față cu terțul achizitor să se constate că transmisiunea la el nu este valabilă, sau este afectată de anume cauze de nulitate, ori rezoluțiuni, etc.

Curtea,

Ascultând cetirea raportului făcut de d-l consilier Eugen Bănescu, pe d-nii av. Al. Cerban și Pompiliu Ioanișescu în susținerea și combaterea recursului și,

Deliberând :

Asupra recursului făcut de Pulcheria Doiciu în contra deciziunii no. 629 din 13 Noembrie 1929 a Curții de Apel București s. I-a dată în proces cu Petre Ganciu;

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă că defunctul Anton Doiciu autorul recurenței Pulcheria Doiciu, a intentat acțiune contra intimatului Petre Ganciu, pentru a fi obligat să-i predea terenul pe care i l-a vândut prin chitanța din 16 Mai 1912 netranscrisă.

Că acțiunea a fost admisă de Tribunalul Ilfov s. I-a e. o. prin sentința no. 957 din 1923, fiind obligat intimatul să predea recurenței terenul vândut; dar în apel Curtea din București a respins-o prin deciziunea atacată, motivând că în fapt este necontestat că la data intentării acțiunii terenul vândut nu se mai află în posesiunea intimatului vânzător, ci era înstrăinat de aceasta unui terț, care și-a conservat opozabilitatea transmisiunii prin transcriere, și în atare situațiune predarea terenului a devenit imposibilă prin faptul intimatului, care rămâne răspunzător pentru daunele cauzate recurenței, dar nu poate fi obligat să predea terenul ce a eșit din patrimoniul său; că lucrul acesta nu este posibil cu atât mai mult cu cât terțul achizitor nefiind introdus în cauză spre a i se putea face opozabilă hotărârea de predare, recurența nu poate să pretindă dreptul de predare, opozabil terțului, fără să articuleze contradictor cu acesta vre-o cauză de nulitatea vânzării; că întrucât recurența nici n'a făcut asemenea afirmațiune și a restrâns acțiunea numai la predarea terenului este în interesul prestigiului justiției de a refuza o condamnățiune al cărui obiect să nu poată fi executat;

Văzând motivele de casare :

„Eroare grosieră de fapt, exces de putere și violarea art. 1313 cod. civ., omisiune esențială.

Curtea de apel reformând hotărârea primei instanțe și respingând ca nefondată acțiunea intentată de părintele meu def. Anton Doiciu, contra intimatului pentru executarea contractului de vânzare intervenit între ei, pleacă dela premiza pe care o consideră necontestată în fapt, că la data intentării acțiunii, imobilul care făcea obiectul contractului de vânzare nu mai era în posesiunea vânzătorului fiind înstrăinat de acesta unui terțiu.

Ori nu numai că faptul relevat de instanța de fond, n'are nici o importanță din punctul de vedere al admisibilității acțiunii intentate care tinde la executarea obligațiunii de predare, dar mai mult decât atât, el este inexact și inexactitatea rezultă din jurnalul preparatoriu al Tribunalului Ilfov Secția I-a No. 1276 din 1 Octombrie 1919, neatacat în apel, care a admis o cercetare locală cu martori și experți pentru a dovedi că autorul meu a început pe terenul vândut o construcție a cărui evaluare urma să o facă expertul, că lucrătorii angajați la construcție au fost goniti de oameni intimatului, reese deci în mod evident că la data intentării acțiunii, imobilul era în posesiunea vânzătorului după cum e și acumia dealtmintrelea;

Pe de altă parte Curtea argumentează că obiecțiunea de predare fiind făcută imposibilă prin fapta vânzătorului, acesta nu poate fi obligat să predea în natură imobilul vândut care a ieșit din patrimoniul său și că este în interesul prestigiului justiției de a refuza o condamnățiune al cărui obiect nu poate fi executat.

Judecând astfel, instanța de fond confundă misiunea instanței de judecată cu acela a unei instanțe de executare.

În adevăr singura chestiune pe care instanța de judecată sesizată cu cererea tinzând la predarea imobilului vândut

era, în drept să se ocupe, era aceea de a vedea dacă contractul de vânzare invocat de reclamant în sprijinul cererii sale, întrunește toate condițiunile de existență și validitate cerute de natura contractului; odată această constatare făcută în mod firesc și necesar acțiunea urma să fie admisă, dacă hotărârea prin care s'ar consfinți validitatea vânzării și obligațiunea de predare a locului numit, va putea fi executată în fapt sau nu de către cumpărător este o chestiune pe care instanța de judecată nu poate s'o preiudece prin anticipație, ci că cu ocaziunea executării se va vedea dacă imobilul a fost în adevăr obiectul unei transmisiuni în favoarea terțului său dacă în realitate vânzarea făcută nu e simulată și făcută numai cu speranța de a zădărnici efectul vânzării anterioarei făcută autorului meu; cu ocaziunea executării hotărând de predare și dacă s'ar face contestații din partea terțului, pretins cumpărător se va examina de instanța competentă dacă vânzarea presupunând că ar fi reală mai poate produce vre-un efect fiind dată clauza rezolutorie expresă din acel act ca sancțiunea a obligațiunii impusă cumpărătorului de a clădi în termen de un an dela autentificarea celei ce nu s'a făcut nici până acum.

„Soțuțiunea Curții este cu atât mai puțin întemeiată cu cât chiar dacă lucrul vândut nu se găsește în patrimoniul vânzătorului în momentul vânzării o asemenea vânzare nu este reală, întrucât se admite în genere de instanțele noastre judiciare și în special de Înalta Curte că vânzarea lucrului altuia este numai resolubilă și că vânzătorul nu poate cere niciodată desființarea vânzării pentru cuvântul că nu e în stare să transmită proprietatea lucrului vândut; cu atât mai mult trebe să se admită validitatea vânzării și deci să se consfințească efectele unui asemenea contract, când lucrul vândut se găsea în patrimoniul vânzătorului în momentul și numai posterior prin dol l-a înstrăinat sau prin simulațiune s'a dat aparența unei înstrăinări.

Cât despre prestigiul justiției, el nu poate să sufere prin dificultatea sau imposibilitatea de fapt a executării unei hotărâri, ceiace ar duce la consecința inadmisibilă ca justiția să refuze ar recunoaște existența datoriei fiindcă debitorul e insolubil; din contră este grav atins când consfințește cu autoritatea ei, atitudinea unui împăcat care invoacă propriul său dol pentru a refuza executarea unui contract pe care l-a încheiat.

Este un principiu de înaltă morală care trebe să fie la baza justiției și pe care Romanii l-au sintetizat în adagiul *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*;

Nediscutând aceste considerațiuni invocate oral și în concluziile scrise instanța de fond a comis o omisiune esențială”.

Considerând că din contractul de vânzare în discuție, prin care intimatul a transmis autorului recurenței, proprietatea terenului în litigiu — contract pe care Curtea de fond îl consideră dovedit — rezultă obligațiunea pentru acel teren cumpărătorului, reprezentat actualmente prin recurent, iar în caz de refuz, dreptul pentru cumpărător să apeleze la justiție pentru executarea acelei obligațiuni.

Că în atare situațiune autorul recurenței a fost în drept să ceară prin acțiunea obligarea intimatului la redarea terenului, deci executarea vânzării.

Considerând că procesul fiind angajat exclusiv între contractanții vânzării, intimatul numai atunci ar putea fi exonerat de obligațiunea predării terenului vândut, deci a remiterii lui materiale, când ar face dovada unei imposibilități absolute de a îndeplini atare obligațiune;

Că faptul, însă, că în momentul acțiunii de către autorul recurenței, terenul nu se mai află în posesiunea intimatului — vânzător, ci era transmis de acesta unui terț, care și-a transcris titlul achizitor, acest fapt care rămâne definitiv stabilit întrucât recurența

nu l-a contestat în fața Cîrții de fond și astfel obiecțiunea de eroare gravă din motivele de casare este neîntemeiată — nu constituie un impediment pentru darea unei hotărâri care să oblige totuși pe intimat la predarea terenului, căci nu se poate spune prin anticipațiune că predarea este imposibilă;

Că imposibilitatea predării are a fi cercetată numai de instanța de executare a hotărârei de predare și depinde, pe de o parte, de faptul dacă terenul se va afla sau nu în posesiunea intimatului în momentele executării, iar de altă parte, în cazul când în acest moment terenul se afla în posesiunea terțiului achizitor, depinde de valabilitatea titlului de transmisiune al acestuia și opozabilitatea lui față de recurentă, chestiuni care nu pot fi discutate de cât cu ocaziunea executării contradictor cu terțul, iar nu în procesul de fafă, în care discuțiunea este limitată la stabilirea efectelor vânzării dintre părțile contractante, fără participarea terțiului achizitor.

Că în atare situațiune recurenta are legitimul interes de a obține hotărâre care să oblige pe intimat la predare, deoarece e posibil ca, cu ocaziunea executării, transmisiunea către terț să nu constituie impediment la predare, fie fiindcă, fiind reală și valabilă, intimatul, în scopul de a îndeplini o obligațiune luată, s'ar afla atunci în posesiunea terenului prin răscumpărarea lui dela terț, fie fiind că recurenta ar dovedi, contradictor cu terțiu, nevalabilitatea transmisiunii către aceasta, ca fiind simulată sau afectată de anumite cauze de nulitate, ori rezoluțiune sau neopozabilitatea ei, ca fiind vicioasă formalitatea transcrierii.

Că a considera, însă, imposibilă în mod anticipat predarea și a refuza recurentei beneficiul hotărârei care să oblige pe intimat la aceasta, precum greșit deci Curtea de fond, înseamnă a stabili implicit că este valabilă și opozabilă recurentei transmisiunea către terț, chestiune, care, precum s'a arătat, nu face obiectul procesului de fafă.

Că împrejurarea că, terțul n'a fost introdus în proces, nu constituie o culpă pentru cumpărător și nu poate să atragă decăderea acestuia, respectiv a recurentei, din dreptul de a obține obligarea intimatului la predare, deoarece cumpărătorul a avut dreptul după lege să sesizeze instanța așa cum a voit, adică numai cu intimatul, el fiind stăpânul acțiunii sale;

Că, pe de altă parte, prestigiul justiției nu este atins prin darea unei hotărâri care să impună intimatului obligațiunea de predare fiind că nu se poate ști prin anticipațiune, cum s'a arătat, dacă executarea acelei obligațiuni va fi sau nu posibilă în fapt; că din potrivă datoria justiției este să pună la îndemână îndrituiților orice mijloc legal pentru realizarea drepturilor lor, cum este în speță hotărârea pentru obligarea intimatului la predarea terenului vândut autorului recurentei.

Că, dar, pentru toate considerațiunile arătate, Curtea de fond a comis exces de putere și violat art. 1313 C. civ. — precum cu drept cuvânt se susține prin motivele de casare — când a refuzat să dea o deciziune prin care să oblige pe intimat să predea recurentei terenului vândut autorului acesteia, deciziune care după lege este admisibilă; astfel că din acest punct de vedere motivele de casare sunt întemeiate și recursul cată să fie admis cu cheltueli, care se fixează prin apreciere la 3000 lei.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, casează cu trimitere, etc.

CURTEA DE APEL CONSTANȚA

Audiența de la 16 Oct. 1931

Președinția d-lui C. NACIAN, Consilier

Ministerul de Finanțe cu Florea Dumitrache

Deciziunea fiscală No. 817

Legea timbrului. Recurs. Taxe succesoriale. Achizițiunea imobilului succesoral de un terț. Neplata taxelor. Privilegiul fiscolei. În ce termen se prescrie? Art. 72 și 95 din legea timbrului din 1921.

Sucesiunea fiind deschisă sub imperiul legii timbrului din 1921, art. 95 arată că prescripția este de 3 ani, iar al. 4 specifică că acest termen va curge pentru succesori și legatari din momentul punerii în posesiune de trib., iar când posesiunea are loc fără intervenția trib., prescripția va curge dela actul public sau cu dată certă ce a intervenit între părți. Al. ultim reglementează prescripția taxelor față de succesori, iar nu a privilegiului legal constituit asupra imobilelor succesiunii.

Prin urmare, în speță neexistând o punere în posesie de trib., termenul de prescripție al privilegiului curge dela data actului de vânzare, 28 Sept. 1923, în cât până la data somațiunii de plată, 22 Iunie 1929, trecând mai bine de 6 ani, s'a împlinit termenul legal de prescripție.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ministerul de finanțe contra sentinței civile no. 393 din 14 Noembrie 1930 a Tribunalului Constanța s. II-a,

Având în vedere actele și lucrările din dosarul cauzei.

Văzând motivele de recurs a căror cuprindere este următoarea:

„Violarea art. 72 al. 9, 10 și art. 95 al. ultim din legea timbrului.

„Exces de putere:

„Prin sentința no. 393 din 14 Noembrie 1930, tribunalul Constanța s. II apără de plata sumei datorită fiscolei pe contravenientul Dumitrache Florea, urmărit prin somațiunea no. 32 din 22 Iunie 1929 pentru achitarea sumei de lei 101.800 drept taxă succesorală și amendă pentru averea rămasă în succesiunea defunctului Nicolae Silișteanu, decedat în luna Mai 1923 și care avere a fost cumpărată de susnumitul contravenient prin actul de vânzare-cumpărare din 28 Septembrie 1923.

„Tribunalul declară prescripția privilegiului Statului asupra imobilelor rămase în succesiunea defunctului Silișteanu și urmărite în mâna terțiului achizitor Dumitrache Florea, susținând că termenul de prescripție este de 3 ani, conform art. 72 al. penultim și ultim, combinat cu art. 95 al. 4 din legea timbrului.

„Aceste texte de lege prevăd din contra că prescripția privilegiului statului asupra unui imobil succesoral urmărit în mâna unui al treilea se împlinește, ca și taxele pentru succesiunile persoanelor care n'au sezină, în termen de 6 ani, socotit din momentul încheerii actului cu dată certă intervenit între părți.

„În speță punctul de plecare al prescripției fiind data de 28 Septembrie 1923, iar urmărirea fiind începută de fisc la 22 Iunie 1929, adică înăuntrul termenului de 6 ani, prescripția nu era îndeplinită.

„Hotărârea Tribunalului este dată deci cu violarea art. 95 al. ultim din legea timbrului și cu exces de putere”.

Văzând actele și lucrările dela dosarul cauzei, ascultând și susținerile părților;

Văzând că din actele dosarului rezultă că, în Mai 1925, înecând din viață Nicolae Silișteanu, a rămas ca avere imobilele din strada Ion Rațiu no. 26, iar moștenitorii surorile sale Catinca I. Curcan, Elena V. Pavel, Sevastiția I. Totoi și frațele Dumitru Silișteanu; acești succesori au vândut arătata avere prin actul autentificat de Tribunalul Constanța la no. 5921 din 1929 și transcris la no. 6419 din 1929 soților Lilly și Ion Radovici, care la rândul lor vând aceste imobile lui Dumitrache Florea cu actul autentificat la no. 62 din 1925 și transcris la no. 59 din 1925;

Că ulterior prin somațiunea no. 52 din 1929 a percepției circ. II Constanța, acest ultim achizitor al imobilului, Dumitrache Florea, a fost somat să plătească statului suma de lei 101.800 din care 50.900 lei taxa succesorală datorată de moștenitorii lui Nicolae Silișteanu, iar 50.900 lei amendă pentru nedeclararea succesiunii în termen;

Contra acestei urmăriri Dumitrache Florea introduce contestația la Administrația financiară Constanța, care îi este respinsă prin deciziunea din 26 Mai 1930.

Văzând că împotriva acestei deciziuni debitorul a introdus apel, iar Tribunalul prin sentința atacată cu recurs a admis acest apel și a anulat urmărirea.

Că pentru a da această soluțiune, instanța de apel ia ca bună obiecțiunea debitorului, care a invocat prescripția privilegiului fiscoi de a-l urmări pe el ca terț achizitor pentru taxe succesoriale și amendă datorate de succesori;

Considerând că prin art. 72 legea timbrului din 1921, sub imperiul căreia s'a deschis succesiunea, se stabilește că taxele de înregistrare pentru succesiuni urmăresc imobilul până la a lor completă achitare, și fără nici o altă formalitate precizând că acest privilegiu se prescrie în termenul și modul prevăzut de art. 95 al. 4 din lege.

Că art. 95 după ce arată o prescripție de 3 ani, arată la al. 4, că acest termen va curge pentru succesiuni și legatari din momentul punerii în posesiune de tribunal, când însă posesiunea are loc fără intervenirea tribunalului, prescripția va curge dela actul public sau cu data certă, ce va fi intervenit între părți, iar pentru succesiunile directe din momentul expirării termenelor în care moștenitorii sunt înuși să facă declarațiuni de averea rămasă.

Că dar obiecțiunea recurentului, că în cauză este a se aplica prescripția de 6 ani, prevăzută de art. 95 al. ultim, este neîntemeiată deoarece acest aliniat reglementează prescripția taxelor față de succesori iar nu a privilegiului legal constituit asupra imobilelor succesoriale aflate în mâna celor de-al treilea.

Că reese din acte, că în speță nu a existat o punere în posesie de tribunal, ca atare termenul de prescripție al privilegiului urmează a curge dela actul public intervenit între părți, care este actul de vânzare prin care moștenitorii au vândut imobilul succesoral soților Radovici, autentificat la no. 5931 din 1923 și transcris la no. 6419 din 28 Septembrie 1923 și care a fost supus vizei administrației financiare în vederea percepției taxelor de înregistrare, devenind astfel cunoscut acestei administrațiuni, data cumpărării când imobilul a trecut în mâna intimatului.

Că dela data indicată de 28 Septembrie 1923, când imobilul a trecut în mâna terțiului, și până la 22 Iunie 1929, când s'a emis somațiunea de plată acestuia, s'a împlinit termenul legal de prescripție, astfel că în mod legal tribunalul a constatat prescripția privilegiului fiscoi, deci făcându-se o bună aplicare a legii, recursul se privește nefondat și cată a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

(ss) C. Nacian, N. N. Papadat, I. Iosipescu, I. Oprescu, Ath. Dumitrescu.

NOTA.— Moștenitorii colaterali ai defunctului N. S. (decedat n anul 1923) vând, cu act vizat de Administrația financiară, autentificat și transcris în regulă, nu imobil aflat în succesiunea lor, soților I și L. R. la data de 28 Septembrie 1923. Aceștia la rândul lor vând acest imobil intimatului D. F. cu actul transcris la 8 Ianuarie 1925. Fiscul prin somațiunea făcută la 22 Iunie 1929 urmărește pe D. F. achizitor cu titlu particular, atât pentru taxele succesoriale, cât și pentru amenda, derivând din nefacerea în termen a declarațiunii pentru taxele succesoriale la care erau obligați moștenitorii defunctului N. S.

Succesiunea este reglementată de legea timbrului din 1921, ca una ce s'a deschis în anul 1923.

Intimatul D. F. a invocat prescripția de trei ani atât a amenzii, cât și a privilegiului statului de a urmări imobilul în mâna sa, terțiu achizitor cu titlu particular.

Moștenitorii defunctului N. S. fiind frați și surori cu decujus, adică moștenitori nesezimari și intrând pe deasupra în posesiunea averii succesoriale fără intervenirea tribunalului, termenul dela care începe a curge prescripția împotriva statului, conform art. 95 al. 4 din vechea lege a timbrului, este data de 28 Septembrie 1923, adică data primului act public intervenit între părți.

În privința amenzilor nu există nici o îndoială, că prescripția este de 3 ani și că a fost împlinită la data de 28 Septembrie 1926, deci anterior somațiunii făcută de fisc în ziua de 22 Iunie 1929. Aceasta reese clar din redacțiunea art. 95 a legii vechi a timbrului. Trebuie de asemenea adăugat, că imobilele nu pot fi urmărite în mâna terților achizitori pentru amenzile derivând din nefacerea declarațiunii pentru taxele succesoriale din partea moștenitorilor obligați la aceasta, din cauza caracterului penal și deci personal a acestor amenzi (*Jurisprudența Generală* No. 1634 din 1927).

În privința taxelor succesoriale fiscoi recurent a susținut, că această prescripție este de 6 ani, conform ultimului aliniat al art. 95 din vechea lege a timbrului, care prevede termene deosebite pentru prescripția taxelor, decât cele stabilite pentru prescripția amenzilor.

Curtea de Apel din Constanța a respins categoric acest mod de a vedea. Eroarea fiscoi este evidentă. *Intr'o asemenea situațiune nu este vorba de termenul cerut pentru prescripția taxelor succesoriale, ci este vorba de termenul cerut pentru prescripția ipotecii oculte a fiscoi, prevăzută de art. 72 al. 9 și 10 din vechea lege a timbrului.* După ce aliniatul 9 din art. 72 stabilește că taxele succesoriale urmăresc imobilul în mâna celor de al treilea, al. 10 arată că acest privilegiu se prescrie conform art. 95 al. 4.

De observat că în redactarea primitivă a art. 95 nu figura ultimul aliniat, care prevede prescripția de

6 ani și de 10 ani pentru taxe. Textul primitiv se ocupa numai de prescripția amenzilor, de unde după o părere termenul de prescripție a taxelor era de 30 ani (cel prevăzut de dreptul comun), iar după altă părere el se asimilă cu termenul cerut pentru prescripția amenzilor. Legiuitorul din 1906 a adăugat un ultim alineat la art. 95, fixând termenul pentru prescripția taxelor la 6 și la 10 ani.

Ceeace interesează este următorul lucru: că înainte de modificarea din 1906 era indiscutabil, că legea fixase termenul prescripției ipotecii oculte a fiscului la 3 ani, deoarece art. 95 la care trimite art. 72 al. 10 al legii timbrului nu prevedea decât un singur termen de prescripție, pe acela de 3 ani. Legiuitorul din 1906 nu a înțeles că odată cu fixarea termenului de prescripție a taxelor să modifice și termenul prescripției ipotecii oculte. Aceasta reiese clar din redactarea ultimului alineat al art. 95, adăugat la 1906, care are următorul cuprins: „In toate cazurile prevăzute de *acest articol*, taxele se prescriu...”. E lămurit deci, termenul de 6 și de 10 ani este stabilit pentru prescripția diferitelor taxe pentru actele și faptele juridice prevăzute de art. 95 al. 1, 2, 3, 4 și 5, iar nu și pentru prescrierea ipotecii oculte, care este prevăzută de alt articol și anume de art. 72 al 9, pe care legiuitorul spune lămurit, prin redactarea ultimului alineat al art. 95, adăugat la 1906, că nu-l atinge. Prin urmare și după modificarea din 1906 s'a păstrat neschimbat termenul stabilit de legea anterioară pentru prescripția ipotecii oculte a statului și care este de 3 ani.

Importanța soluțiunii Curții de Apel din Constanța se învederează, pe de o parte, prin aceea că legea veche a timbrului va continua încă un timp oarecare, — cel puțin din anumite puncte de vedere, — să reglementeze succesiunile deschise sub imperiul ei; iar pe de altă parte, prin aceea că, cu toată modificarea art. 24 al legii de urmărire, survenită la 25 Decembrie 1929, anumite păreri perzită în a recunoaște fiscului pentru taxele succesoriale dreptul de suită.

P. L. THEODORU,
Avocat, Constanța

CAMERA DE ACUZARE A CURȚII DE APEL BUC
Ședința dela 5 Februarie 1931
Președinția D-lui N. JAC CONSTANTINESCU, Preș.
David Avramovici, apel penal
Deciziunea Nr. 89

Infracțiune la legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice. Tipograf. Inlesnire de tipărire de ziar și răspândirea lui. Articole pentru provocarea muncitorimei la agitații de natură a pune în pericol siguranța Statului. Mandat de arestare. Jurnal de confirmare. Apel. Fapt grav. Deținerea prevenitului arestat necesară. Art. 93 legea libertății individuale.

Infracțiune cu aspect de delict politic. Mijloace te-

roriste. Înțelesul unor asemenea mijloace. Unele manifestări prin mijlocul tiparului pot constitui mijloace teroriste. Competința instanțelor de drept comun. Art. 17 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice din 19 Decembrie 1924, cu modificările din 1927.

1. — *Potrivit art. 93 din legea libertății individuale, dacă faptul imputat unui prevenit este pedepsit de lege cu o pedeapsă minimum de trei luni, judecătorul de instrucțiune poate da mandat de arestare în circumstanțe grave, și când arestarea este indispensabilă instrucțiunii cauzei sau reclamată de un interes al siguranței publice, neputându-se admite, în asemenea condițiuni, apelul prevenitului contra jurnalului de confirmare a mandatului de arestare.*

2. — *Potrivit art. 17 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice, infracțiunile prevăzute de această lege contra turburării ordinii publice și siguranței Statului sunt de competența instanțelor ordinare, asemenea infracțiuni neputându-se considera ca delict politice când s'au executat, încercat sau pregătit prin mijloace teroriste, iar prin mijloace teroriste se înțeleg nu numai acte materiale cari prin comiterea lor ar constitui ele înseși infracțiuni penale, ci orice mijloc de natură a răspândi spaima, frica, teroarea și ura, cum ar fi articolele revoluționare dintr'un ziar, în scop de a executa, încercă sau pregăti infracțiunile prevăzute de această lege.*

Camera deliberând:

Asupra apelului de față, făcut de prevenitul David Avramescu, în contra jurnalului, prin care se confirmă mandatul de arestare emis în contra sa de judecătorul de instrucție;

Având în vedere că apelul este regulat făcut prin declarațiune la Greșfa Tribunalului al cărui jurnal se atacă, în termenul prevăzut de art. 137 din proc. penală, conform dispozițiilor art. 127 din legea libertății individuale;

Având în vedere actele din dosarul cauzei, motivele de apel cuprinse în memoriul prevenitului și raportul d-lui consilier Leonida Popescu, membru al acestei Camere de acuzare;

Având în vedere că se constată din actele aflătoare în dosar, că Parchetul, prin rechizitoriul introductiv cu No. 7549 din 28 Ianuarie 1931, a deschis acțiune publică în contra numitului inculpat pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 11, al. 5 și 7 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice și că d-l judecător de instrucție al cab. No 4, sesizat cu instruirea afacerii, a emis în ziua de 28 Ianuarie 1931 în contra prevenitului mandatul de arestare cu No. 15, care a fost confirmat de Tribunalul Ilfov secția I civ. cor., prin jurnalul cu No. 1743 din 29 Ianuarie 1931, atacat de prevenit prin apelul de față;

Având în vedere că se impută sus-numitului prevenit, că fiind de profesiune tipograf, membru în comitetul Ajutorul Muncitoresc Român, și membru al „Sindicatului unitar tipografic”, cu bună știință a înlesnit aci în Capitală, tipărirea în ungurește a ziarului „Munkásélet”, — Viața Muncitorească — și a încercat răspândirea numărului cu data de 27 Ianuarie a. cor., în care sunt publicate articolele: „În pragul unor războaie imperialiste”, „Apel către Muncitorimea din România” și „Congresul V al Internaționalei sindicatelor roșii”, prin cari muncitorimea din țară era provocată prin teroare, la agitații de natură a pune siguranța Statului în pericol, prin aceiași se critică măsurile luate

de guvern și se cere unirea muncitorilor pentru apărarea sovietelor;

Că într-adevăr, prin articolele înscrise, semnate de un oarecare Az. E. O. Sz, se spune, între altele, că dese vizite ale bărbaților de Stat și al generalilor francezi, lovitura fascistă dela 8 Iunie 1930, trimiterea la Constanța de către guvernul englez social-democrat Macdonald a flotei de război britanice, conferințele agrare antisovietice dela București, Sinaia și Varșovia, campania contra dumpingului sovietic, conferința balcanică imperialistă dela Atena, marile manevre militare, majorarea cu miliarde a bugetului armatei, furniturile de vase de război și munițiuni, toate aceste fapte și evenimente demonstrează pregătirea febrilă în vederea atentatelor de război antisovietic, că la toate acestea se mai adaugă campania de ațătare și calomnie a social-fasciștilor contra uniunii sovietice pentru pregătirea războiului și că tot acum a fost prelungit și tratatul de alianță polono-român; că se face apel la muncitorime pentru strângerea fondurilor necesare presei revoluționare și pentru mișcarea revoluționară în general și mai departe arată, că congresul al V al Internaționalei roșii, invită syndicatele revoluționare ca să-și concentreze toate forțele lor pentru îndeplinirea celor două îndatoriri principale ale lor: 1) Organizarea luptelor economice în masă; 2) Intensificarea mișcării syndicale revoluționare, fără de care nu se poate realiza prima îndatorire principală;

Considerând că faptul imputat prevenitului este grav, că în contra sa sunt indicii serioase de culpabilitate și că faptul se pedepsește cu închisoare corecțională dela 6 luni până la 5 ani, iar din examinarea lucrărilor din dosar se vede, că instrucțiunea acestei afaceri este la început și că este indispensabil instrucțiunii cauzei ca prevenitul să fie ținut arestat, spre a nu comunica cu persoanele ce urmează a fi audiate, — citate pentru termenul de 17 Februarie 1931, — căci ar putea influența depozițiunile lor, fapt ce ar zădărnici mersul normal al cercetărilor;

Având în vedere că deținerea prevenitului în stare de arestare mai este cerută, față de gravitatea faptului și relele sale antecedente și în interesul ordinei și siguranței publice, ca măsură de precauțiune, fiind temere că libertatea sa ar fi vătămătoare pentru societate prin faptele ce le-a săvârșit și că ar putea să și dispară, spre a se sustrage dela judecată și deci dela executarea pedepsei la care eventual ar fi condamnat;

Considerând, că prin art. 93 din legea libertății individuale se prevede, că dacă faptul imputat este pedepsit cu o pedeapsă minimum de trei luni, judecătorul de instrucție poate da mandat de arestare, în circumstanțe grave și când arestarea este indispensabilă instrucțiunii cauzei, sau reclamată de un interes al siguranței publice, ca în speță;

Că astfel fiind, apelul prevenitului este nefondat și urmează a se respinge ca atare;

Că, în ce privește obiecțiunea ridicată de prevenit prin memoriul ce-a depus prin apărătorul său, că faptul imputat fiind o infracțiune de presă, arestul preventiv în această materie nu este îngăduit;

Având în vedere că prin legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice din 19 Decembrie 1924, complectată prin aceea din Noembrie 1927, simțindu-se necesitatea și la noi, de a se face o operă de apărare contra spiritului revoluționar tot mai amenințător, pentru a se da posibilitate imediată de reprimare, în contra acelor care turbau ordinea publică, legiuitorul a prevăzut pedepsirea actelor preparatorii, cum și înțelegerea infractorilor în vederea atentatelor ce complectează, cum și aprobarea și laudarea unor atari fapte sau făptuitori, cari până atunci se bucurau de o regretabilă impunitate, înțelegând astfel a complecta dispozițiunile insuficiente ale legislațiunii

penale, — prin adăogire de noi infracțiuni, în scopul de a asigura menținerea mai temeinică a liniștei publice;

Că, infracțiunile prevăzute de legea de mai sus, cari se pot prezenta sub aspectul delictelor politice, — după intențiunea sau scopul urmărit de infractor, — au fost date tot în competența instanțelor de drept comun, pentru a se re- prima imediat infracțiunile contra liniștei publice și a se asigura ordinea în Stat, prevăzându-se în art. 17, aliniat final din lege, — că în nici un caz nu pot fi considerate drept delict politice acelea cari s'au executat, încercat sau pregătit prin mijloace teroriste, — căutând astfel a le supune chiar și pe acestea judecății instanțelor ordinare, când au fost executate, pregătite sau încercate prin asemenea mijloace;

Considerând, că deși legea în discuțiune nu definește prin nici un text al ei, cari anume sunt mijloacele teroriste, totuși este neîndoișor, că prin aceste expresiuni se înțeleg, nu numai acte materiale cari prin comiterea lor, — ar constitui ele înseși infracțiuni penale, — ci orice mijloc de natură a răspândi spaima, frica, teroarea și ura în scop de a executa, încerca sau pregăti infracțiunile prevăzute de acea lege, precum și acelea de a încuraja, aproba sau lauda asemenea infracțiuni sau infractori.

Că, deși în principii generale, arestul preventiv în materie de presă este interzis, totuși din cele mai sus arătate, rezultând că articolele înscrise apărute în gazeta „Viața Muncitorească”, constituiesc mijloace teroriste din cele prevăzute de lege și din complexul principiilor degajate din această lege reeșind indubitabil, că scopul urmărit de legiuitor a fost acela de a reprimă cu energie orice manifestare, fie făcută chiar prin mijlocul tiparului, cum este în speță, executată sau numai încercată, de natură a aduce perturbarea ordinei în Stat, nu se poate susține, cum vrea să dovedească prevenitul, că măsura arestării unor atari infractori nu ar fi îngăduită în asemenea grave împrejurări în cari este pusă în joc însăși existența Statului, căci contrariul, ar însemna ca, pe de-o parte, infractorii de astfel de fapte să rămână nestingheriți în opera lor de distrugere și pe de altă parte, legea să nu-și poată ajunge scopul, în vederea căreia ea a fost creiată;

Că, deci, obiecțiunea prevenitului este nefondată și urmează a fi respinsă ca atare.

Pentru aceste motive.

(ss) N. Jac Constantinescu, Leonida Popescu, Al. Gânțoiu
Grefier (s) Horia

ERRATA

În numărul 20 din 29 Mai a. c. al acestei revite. la pag. 317 și 318 la decizia C. Apel Buc. s. I, s'a strecurat erorile ce le semnalăm mai jos:

1) la pag. 317 în rezumatul spetei (rândul 8) precum și la pag. 318, în considerentele deciziei (rândul 5, col. 2) în loc de cuvântul *prejudiciu* se va citi *prejudec*;

2) La pag. 318, decizia este semnată de 3 d-ni consilieri și anume: G. T. Ionescu, D. Tomida și S. Rădulescu.

Va apare în editura „Curierul Judiciar” :

LEGEA LINIȘTEI PUBLICE (Mârzescu) adnotată și comentată comparativ cu textele din codul penal român și cele corespunzătoare din codul penal francez (legea din 1893) împreună cu desbaterele parlamentare de d-nii I. Gr. Periețeanu și Alfred Fulga, șef de serv. Contencios la Camera de Comerț.